

- rozhodnutí České národní banky č.j. 2019/33039/570 ze dne 22. března 2019, sp.zn. Sp/2017/330/573

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 22. března 2019
Č.j.: 2019 / 33039 / 570
Ke sp. zn. Sp/2017/330/573
Počet stran: 17

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též jen „správní orgán“ či „ČNB“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), a orgán bankovního dohledu podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), rozhodla ve správním řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též jen „přestupkový zákon“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“) se společností společností mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, jež poskytuje na území České republiky bankovní služby prostřednictvím své pobočky mBank S.A., organizační složka, IČO 279 43 445 se sídlem Pernerova 691/42, 186 00 Praha 8 – Karlín, takto:

I.

Společnost mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, jež poskytuje na území České republiky bankovní a investiční služby prostřednictvím své pobočky mBank S.A., organizační složka, IČO 279 43 445 se sídlem Pernerova 691/42, 186 00 Praha 8 – Karlín, se uznává vinnou, že v období od 22.6.2015 do 18.1.2018 poskytovala údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez souhlasu dotčených klientů,

t e d y p o r u š i l a

povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách,

č í m ž s e d o p u s t i l a

přestupku ve smyslu ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 36g odst. 2 písm. c) zákona o bankách pokuta ve výši 1 000 000 Kč (slovy: jeden milion korun českých). Pokutu je společnost mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II.

Společnosti mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, jež poskytuje na území České republiky bankovní služby prostřednictvím své pobočky mBank S.A., organizační složka, IČO 279 43 445 se sídlem Pernerova 691/42, 186 00 Praha 8 – Karlín, se ve smyslu ustanovení § 26 odst. 1 zákona o bankách

k o d s t r a n ě n í n e d o s t a t k u v č i n n o s t i

v důsledku porušení povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách, když od 22.6.2015 do dne vydání tohoto rozhodnutí poskytuje údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez řádného souhlasu dotčených klientů,

u k l á d á,

aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí přijala opatření k nápravě, které zajistí, že v případě poskytování informací, které jsou předmětem bankovního tajemství, třetím osobám s výjimkou outsourcingu, bude klient udělovat souhlas se znalostí, které konkrétní třetí osobě a za jakým účelem budou informace o něm poskytnuty.

III.

Společnosti mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky 112/2017 Sb., ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Náhrada nákladů řízení je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

1. Společnost mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska je evidována ve státním soudním rejstříku „Krajowy Rejestr Sadowy“ pod číslem KRS 0000025237 (dále jen též „účastník řízení“).
2. Účastník řízení je bankou, která je oprávněna provozovat svou činnost v rozsahu licence udělené polským regulátorem finančního trhu Komisja Nadzoru Finansowego (KNF).

3. Na základě notifikace správnímu orgánu je účastník řízení oprávněn ode dne 18.7.2007¹ poskytovat na území České republiky prostřednictvím své pobočky bankovní a investiční služby.
4. Účastník řízení poskytuje na území České republiky bankovní služby prostřednictvím své pobočky mBank S.A., organizační složka, IČO 279 43 445 se sídlem Pernerova 691/42, 186 00 Praha 8 – Karlín (dále jen též „Pobočka“). Pobočka - odštěpný závod zahraniční právnické osoby byla do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka 58319, zapsána dne 14.8.2007.

Okolnosti zahájení správního řízení a jeho průběh

5. V návaznosti na zjištění z dohledové činnosti, vyzval správní orgán dne 15.12.2016, pod č.j. 2016/145425/CNB/580, (dále jen „Výzva I“) účastníka řízení k předložení kopií podkladů a sdělení informací týkajících se smluvního vztahu účastníka řízení a společnosti [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“), na jehož základě je činěna nabídka k založení účtu vedeného účastníkem řízení, která obsahuje informaci o tom, že v případě aktivního vyzkoušení účtu (tj. vkladu 1 500 Kč na takto nově zřízený účet) obdrží klient bonus ve výši 1 000 Kč jako dárek.
6. K Výzvě I se účastník řízení vyjádřil přípisem ze dne 22.12.2016, č.j. 2016/149330/CNB/580 (dále jen „Vyjádření I“), kdy současně **předložil mimo jiné i Rámcovou smlouvu o poskytování služeb ze dne 22.6.2015 uzavřenou mezi společností [REDAKCE] a účastníkem řízení vykonávajícím činnost prostřednictvím Pobočky** (dále jen „Rámcová smlouva“) a dále předložil rovněž i smlouvu o zachování důvěrných informací uzavřenou dne 8.6.2015 mezi společností [REDAKCE] a účastníkem řízení (dále jen „Smlouva o zachovávání důvěrných informací“).
7. Prostřednictvím první doplňující výzvy ze dne 5.1.2017, č.j. 2017/003598/CNB/580, vyzvala ČNB účastníka řízení k předložení dalších podkladů a informací (dále jen „Výzva II“). Účastník řízení k této výzvě reagoval přípisem ze dne 23.1.2017, č.j. 2017/011926/CNB/580, (dále jen „Vyjádření II“).
8. Prostřednictvím druhé doplňující výzvy ze dne 17.2.2017, č.j. 2017/023938/CNB/580, vyzvala ČNB účastníka řízení k předložení dalších podkladů a informací (dále jen „Výzva III“). Účastník řízení k této výzvě reagoval přípisem ze dne 7.3.2017, č.j. 2017/034154/CNB/580, (dále jen „Vyjádření III“).
9. Prostřednictvím třetí doplňující výzvy ze dne 20.4.2017, č.j. 2017/057109/CNB/580, vyzvala ČNB účastníka řízení k předložení dalších podkladů a informací (dále jen „Výzva IV“). Účastník řízení k této výzvě reagoval přípisem ze dne 10.5.2017, č.j. 2017/066298/CNB/580, (dále jen „Vyjádření IV“).
10. Prostřednictvím čtvrté doplňující výzvy ze dne 9.6.2017, č.j. 2017/079945/CNB/580, vyzvala ČNB účastníka řízení k předložení dalších podkladů a informací (dále jen „Výzva V“). Účastník řízení k této výzvě reagoval přípisem ze dne 26.6.2017, č.j. 2017/086748/CNB/580, (dále jen „Vyjádření V“).

¹https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=159&p_VER_ID=1003&p_DATUM=21.09.2017&p_ROL_KOD=2

11. Na základě zjištění, jež vyplynula z výše uvedených výzev a reakcí účastníka řízení na ně a jež jsou podrobně popsána dále v části „*Skutková zjištění a předběžná právní kvalifikace*“, nabyl správní orgán důvodné podezření, že účastník řízení může porušovat zákon o bankách, konkrétně potom ustanovení ukládající zachovávání bankovního tajemství.
12. Řízení z moci úřední bylo s účastníkem řízení **zahájeno dne 18.1.2018** doručením oznámení o zahájení řízení z moci úřední č.j. 2018/9313/570, ze dne 17.1.2018 (dále jen „Oznámení“).
13. Do dotčeného správního spisu účastník řízení nahlédl dne 7.2.2018, o čemž byl téhož dne pořízen protokol č.j. 2018/20065/570.
14. Vyjádření k oznámení o zahájení řízení z moci úřední doručil účastník řízení správnímu orgánu dne 23.2.2018, pod č.j. 2018/29023/570 (dále jen „Vyjádření v rámci řízení“).
15. O možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí založeným ve správním spisu vedeném pod spis. zn. Sp/2017/330/573 byl účastník řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu informován přípisem č.j. 2018/83437/570, ze dne 29.6.2018.
16. Do příslušného správního spisu účastník řízení nahlédl dne 2.7.2018, o čemž byl téhož dne pořízen protokol č.j. 2018/84569/570.

Dopad změny právní úpravy v oblasti správního trestání

17. V posuzovaném případě se jedná o trvalý přestupek ve smyslu ustanovení § 8 přestupkového zákona, tedy takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu, který se posuzuje jako jediné jednání, které trvá až do zahájení správního řízení.
18. K 1.7.2017 byl novelizován rovněž i zákon o bankách. Část protiprávního jednání účastníka řízení tak spadá do doby účinnosti starého zákona, tedy zákona o bankách ve znění účinném do 30.6.2017. K této skutečnosti správní orgán v souladu s ustanovením § 37 písm. j) přestupkového zákona přihlíží při vyměřování trestu. Pro úplnost správní orgán konstatuje, že jednání účastníka řízení bylo trestné i podle právní úpravy účinné do 30.6.2017. Zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Stejná je rovněž i typová závažnost porušení příslušné povinnosti vyjádřená horní hranicí pokuty, jež zůstala nezměněna. Došlo toliko ke změně terminologie, kdy dosavadní správní delikty jsou nově označovány jako přestupky².
19. Správní orgán se rovněž zabýval také skutečností, zda nedošlo k promlčení dotčeného jednání. Podle § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance by však k promlčení došlo nejdříve ke dni 19.1.2023.

² Protiprávní jednání účastníka řízení naplnilo skutkovou podstatu přestupku (původně označovaného jako správní delikt) jak podle dřívější právní úpravy, tak ji naplňuje i podle právní úpravy aktuální.

Relevantní právní úprava

20. *Podle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách jsou banky a pobočky zahraničních bank povinny pro účely bankovních obchodů zjišťovat a zpracovávat údaje o osobách včetně rodného čísla, pokud bylo přiděleno, vyjma citlivých údajů o fyzických osobách, potřebné k tomu, aby bylo možné bankovní obchod uskutečnit bez nepřiměřených právních a věcných rizik pro banku. Údaje musí být přiměřené právním a věcným rizikům bankovního obchodu se subjektem údajů a relevantní pro posouzení těchto rizik. Na takto získané a zpracovávané údaje se vztahují ustanovení o bankovním tajemství (§ 38).*
21. *Podle ustanovení § 38 zákona o bankách se na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit, vztahuje bankovní tajemství.*
22. *Ze zákona o bankách dále vyplývá, že bez souhlasu klienta může banka podat zprávu o záležitostech, týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství, pouze v zákoně o bankách vymezeným osobám a při splnění zákonem o bankách stanovených podmínek.*

Skutková zjištění

23. **Účastník řízení uzavřel se společností [REDAKCE] dne 22. 6. 2015 Rámcovou smlouvu, na základě které společnost [REDAKCE] zprostředkovává uzavírání smluv mezi účastníkem řízení a zájemci o platební účet. Za úspěšné zprostředkování uzavření smlouvy s účastníkem řízení náleží společnosti [REDAKCE] provize dle uzavřené Rámcové smlouvy.**
24. **Z předložených podkladů³ bylo správním orgánem zjištěno, že se výše provize odvíjí nejen od sjednání platebního účtu, ale také dalších produktů, které si dotčený klient s účastníkem řízení sjedná v horizontu následujících 3 let od založení platebního účtu.**
25. **Účastník řízení dále sdělil, že kampaň „Aktivního vyzkoušení účtu za bonus 1.000 Kč“ je marketingovou aktivitou společnosti [REDAKCE], která zároveň vyplácí bonus příslušným klientům a účastník řízení se k výplatě bonusu nikterak nezavazuje a ani se na výplatě nepodílí. Při splnění podmínek dané kampaně je výplata bonusu realizována přímo ze strany společnosti [REDAKCE] na nově vzniklý účet klienta.**
26. **V reakci na doplňující výzvu správního orgánu⁴, jež směřovala zejména na získání informací, zda a jakým způsobem účastník řízení poskytuje na základě Rámcové smlouvy společnosti [REDAKCE] informace rozhodné pro výplatu bonusu jednotlivým klientům, a jež dále vyzývala krom jiného k předložení souhlasu dotčených klientů účastníka řízení s předáváním informací o účastníkem řízení poskytnutých produktech, předložil účastník řízení mimo jiné vzor pravidelného reportu, kterým předává [REDAKCE] údaje o produktech dotčených klientů⁵.**

³ Vyjádření I.

⁴ Výzva II.

⁵ Vyjádření II.

27. Účastník řízení dále uvedl⁶, že **souhlas dotčených klientů s předáním informací k jejich produktům společnosti [REDAKCE] za účelem aktivity této společnosti dovozuje z informace vztahující se k osobním údajům klientů⁷** (dále jen „**Informace**“), konkrétně potom zejména z bodu 2.8.3. Informace, který stanoví, že **„osobní údaje klientů jsou zpracovávány především vlastními zaměstnanci mBank, dále jsou využívány i třetími osobami. Před předáním osobních údajů klientů třetí osobě je vždy s touto osobou uzavřena písemná smlouva o zpracování osobních údajů, která obsahuje stejné záruky pro zpracování osobních údajů, které jsou zákonem uloženy a dodržovány ze strany mBank“**.
28. V pozdějších vyjádřeních⁸ účastník řízení uvedl, že **souhlas dotčených klientů s předáváním informací dovozuje i z dokumentu „Souhlas se zpracováním osobních údajů“** (dále jen „**Souhlas**“), který je součástí smluvní dokumentace k platebnímu účtu. Zde bylo mimo jiné uvedeno, že **„V souvislosti s uzavíráním bankovních obchodů mezi mnou a mBank a v souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů dále tímto výslovně souhlasím s tím, aby mBank shromažďovala, zpracovávala a uchovávala údaje vztahující se k mé osobě, včetně rodného čísla a případně též některých údajů o zdravotním stavu, a rovněž, aby monitorovala a případně též zaznamenávala veškerou komunikaci mezi mnou a mBank. A to včetně nahrávání telefonických hovorů.“**
29. Z účastníkem řízení předložených podkladů vyplynulo, že pravidelně předává společnosti [REDAKCE] zejména **údaje o jménu klienta, datu založení platebního účtu, údaje, zda byly na účet vloženy peněžní prostředky, respektive zda je účet aktivní, údaj, zda byl zřízen daným klientem další produkt (kreditní karta, hypotéka, spotřebitelský úvěr, kontokorent) a u spotřebitelských úvěrů a hypoték také údaj o výši úvěru.**
30. Správní orgán konstatuje, že Informace a Souhlas **nevyjadřovaly souhlas dotčených klientů s předáváním informací podléhajících bankovnímu tajemství společnosti [REDAKCE], ani z těchto dokumentů nešlo dovodit, že by společnost [REDAKCE] mohla využívat předané údaje k jakýmkoli účelům (např. k oslovování klienta).**
31. Z dalších předložených podkladů a informací následně vyplynulo, že účastník řízení provedl právní analýzu znění Informace spolu se zněním Souhlasu a sám výslovně dospěl k závěru⁹, že tyto nejsou pro účely sdělování určitých údajů o klientech třetím stranám zcela dostatečné, a to zejména s ohledem na údaje podléhající bankovnímu tajemství.
32. Účastník řízení proto omezil rozsah údajů poskytovaných společností [REDAKCE] prostřednictvím pravidelných reportů. A to dle jím poskytnutých údajů takto¹⁰:

⁶ Vyjádření II.

⁷ Přesný název dokumentu „Informace o nakládání s osobními údaji klientů mBank“.

⁸ Vyjádření IV.

⁹ Vyjádření IV.

¹⁰ NML produkt – typ produktu (non-mortgage loan)

Report 1

APPLICATIONNUMBER	ČÍSLO ŽÁDOSTI O ÚČET
CISLO_UCTU	ČÍSLO ÚČTU
APPLICATIONDATE	DATUM ZALOŽENÍ ŽÁDOSTI O ÚČET
DATUM_ZAVRENI	DATUM ZAVŘENÍ ÚČTU
NML_APPNUMBER	ČÍSLO ŽÁDOSTI NML PRODUKTU JIMI ZPROSTŘEDKOVANÉHO
DATUM_CERPANI_NML	DATUM ČERPÁNÍ NML PRODUKTU
NML_STATUS	STATUS ČÍSLA ŽÁDOSTI O NML PRODUKT V BĚHU
FIRSTNAME	JMÉNO
LASTNAME	PŘÍJMENÍ
EMAIL	EMAIL
NR_TEL	TELEFONNÍ ČÍSLO
APPLICATIONSTATUSSYMBOL	STATUS ČÍSLA ŽÁDOSTI O ÚČET V BĚHU
DATUM_ZAKONCENI_ZADOSTI	DATUM ZALOŽENÍ ŽÁDOSTI O ÚČET
FIELD2	KANÁL ZPRACOVÁNÍ
WEBSITE	ZDROJ PODÁNÍ
POPIS	DŮVOD ZAMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI O ÚČET
PROMOTION	PROMOKOD AKCE

Report 2

APPLICATIONNUMBER	ČÍSLO ŽÁDOSTI O ÚČET
PROVIZE	DATUM NÁROKU VÝPLATY VE FORMÁTU MM/YYYY*

* pokud se v poli bude vyskytovat datum, tak klient splnil podmínku pro výplatu bonusu

33. Účastník řízení deklaroval, že **data a údaje o klientech poskytované společností** [REDAKCE] **byly ode dne 25. 4. 2017 zredukovány** v souladu s ustanovením Informace a Souhlasu klienta na minimální možnou míru. Zároveň účastník řízení **provedl úpravu textace Souhlasu** na následující znění: „Zpracovávají jsou zejména adresní a identifikační údaje klienta, údaje vypovídající o jeho bonitě a důvěryhodnosti, čerpaných produktech, popisné a jiné údaje o klientovi a další informace jinak podléhající bankovnímu tajemství, a to především vlastními zaměstnanci mBank a v určitých případech pověřenými třetími osobami. Před předáním osobních údajů klientů třetí osobě je vždy s touto osobou uzavřena písemná smlouva o zpracování osobních údajů, která obsahuje stejné záruky pro zpracování osobních údajů, které jsou zákonem uloženy a dodržovány ze strany mBank“, (dále jen „**Upravený Souhlas**“). Účastník řízení dále uvedl, že implementaci změn předpokládá do 31. 8. 2017.
34. **Celkový počet klientů účastníka řízení, o jejichž bankovních produktech byly ke dni 25. 4. 2017 předány informace** [REDAKCE], činí dle sdělení účastníka řízení¹¹ celkem 46 007 klientů.
35. Účastník řízení ve svém vyjádření¹² zároveň výslovně uvedl, že nespolupracuje s žádným dalším subjektem obdobným způsobem jako se společností [REDAKCE].

¹¹ Vyjádření IV.

¹² Vyjádření IV.

Vyjádření účastníka v rámci řízení z moci úřední

36. Dle Vyjádření v rámci řízení došlo dne 22. 6. 2015 mezi účastníkem řízení a společností [REDAKCE] k uzavření Rámcové smlouvy o poskytování služeb, na základě které je Společnost oprávněna zprostředkovávat uzavírání smluv mezi účastníkem řízení a zájemci o bankovní produkty účastníka řízení (klienty). Za úspěšné zprostředkování uzavření smlouvy s účastníkem řízení náleží společnosti [REDAKCE] provize dle podmínek uzavřené Rámcové smlouvy. **Uzavření smlouvy s klientem prostřednictvím společnosti [REDAKCE] vzniká na základě vyplněných dat klientem do žádosti o zřízení příslušného produktu, které zadá telefonicky nebo prostřednictvím internetového formuláře přímo na webových stránkách společnosti [REDAKCE].** Data jsou společností [REDAKCE] následně předána do systému účastníka řízení, a to prostřednictvím externího internetového linku. Samotné uzavření smlouvy pak probíhá standardním způsobem dle interních předpisů účastníka řízení. V rámci zadávání žádosti o sjednání produktu účastníka řízení klient **společnosti [REDAKCE] uděluje**, vyjma obecného souhlasu se zpracováním osobních údajů, navíc **i souhlas se zpracováním osobních údajů klientů účastníka řízení** v následujícím znění:

Souhlas se zpracováním osobních údajů klientů mBank

Jsem si vědom(a) skutečnosti, že mBank je jako banka ze zákona povinna, resp. oprávněna, zpracovávat některé mé osobní údaje bez mého souhlasu v souvislosti s poskytováním bankovních produktů a služeb, a to pro účely: 1) dodržování právních povinností mBank, 2) plnění smlouvy uzavřené mezi klientem a mBank a 3) ochrana práv a právem chráněných zájmů mBank. Dále jsem si vědom(a) a zároveň souhlasím s tím, aby mBank v souvislosti s poskytováním bankovních produktů a služeb zpracovávala mé osobní údaje pro účely: 1) reklamy a marketingu, 2) vzájemného informování věřitelských subjektů a sdružení o záležitostech vypovídajících o bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce klientů a žadatelů o nabízené služby a 3) zkvalitnění péče o klienty. V souvislosti s uzavíráním bankovních obchodů mezi mnou a mBank a v souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů dále tímto výslovně souhlasím s tím, aby mBank shromažďovala, zpracovávala a uchovávala některé údaje vztahující se k mé osobě, včetně rodného čísla a případně též některých údajů o zdravotním stavu, a rovněž aby monitorovala a případně též zaznamenávala veškerou komunikaci mezi mnou a mBank, a to včetně nahrávání telefonických hovorů. Rozsah, způsob, doba a ostatní podmínky uvedených zpracování osobních údajů jsou uvedeny v Informaci o nakládání s osobními údaji klientů mBank (dále jen „Informace“). Byl(a) jsem poučen(a), že udělení mého souhlasu je dobrovolné. Neudělím-li jej, je mBank oprávněna odmítnout poskytnout mi některé své produkty či služby, pokud shledá, že takový souhlas je k poskytnutí produktu či služby potřebný. Byl(a) jsem poučen(a), že souhlas se zpracováním osobních údajů pro reklamní a marketingové účely mohou kdykoliv odvolat. Prohlašuji, že před podpisem tohoto souhlasu jsem se řádně seznámil(a) s obsahem Informace, a to ve znění aktuálním ke dni udělení tohoto souhlasu. Byl(a) jsem rovněž informován(a), že aktuální znění Informace mohou kdykoli získat na internetových stránkách mBank: www.mbank.cz a na obchodních místech mBank.

37. Součástí tohoto souhlasu je podle účastníka řízení i **odkaz na Informace o nakládání s osobními údaji** klientů účastníka řízení, jejichž celé znění tvoří přílohu Vyjádření v rámci řízení. V podstatě stejné znění souhlasu je pak uděleno klientem účastníka řízení

při procesu uzavírání smluvního vztahu. Jeho aktuální znění upravené po připomínkách ČNB v rámci předchozího dohledového řízení předkládá účastník řízení níže:

SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ KLIENTŮ mBank A INFORMACÍ JINAK PODLÉHAJÍCÍCH BANKOVNÍMU TAJEMSTVÍ

Jsem si vědom(a) skutečnosti, že mBank je jako banka ze zákona povinna, resp. oprávněna, zpracovávat některé mé osobní údaje bez mého souhlasu v souvislosti s poskytováním bankovních produktů a služeb, a to pro účely: 1) dodržování právních povinností mBank, 2) plnění smlouvy uzavřené mezi klientem a mBank a 3) ochrana práv a právem chráněných zájmů mBank. Dále jsem si vědom(a) a zároveň souhlasím s tím, aby mBank v souvislosti s poskytováním bankovních produktů a služeb zpracovávala mé osobní údaje pro účely: 1) reklamy a marketingu, 2) vzájemného informování věřitelských subjektů a sdružení o záležitostech vypovídajících o bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce klientů a žadatelů o nabízené služby a 3) zkvalitnění péče o klienty. V souvislosti s uzavíráním bankovních obchodů mezi mnou a mBank a v souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů dále tímto výslovně souhlasím s tím, aby mBank shromažďovala, zpracovávala a uchovávala některé údaje vztahující se k mé osobě, včetně rodného čísla a případně též některých údajů o zdravotním stavu, a rovněž aby monitorovala a případně též zaznamenávala veškerou komunikaci mezi mnou a mBank, a to včetně nahrávání telefonických hovorů. Rozsah, způsob, doba a ostatní podmínky uvedených zpracování osobních údajů jsou uvedeny v Informaci o nakládání s osobními údaji klientů mBank (dále jen „Informace“). Zpracovávány jsou zejména adresní a identifikační údaje klienta, údaje vypovídající o jeho bonitě a důvěryhodnosti, čerpaných produktech, popisné a jiné údaje o klientovi a další informace jinak podléhající bankovnímu tajemství, a to především vlastními zaměstnanci mBank a v určitých případech pověřenými třetími osobami. Před předáním osobních údajů klientů třetí osobě je vždy s touto osobou uzavřena písemná smlouva o zpracování osobních údajů, která obsahuje stejné záruky pro zpracování osobních údajů, které jsou zákonem uloženy a dodržovány ze strany mBank. Byl(a) jsem poučen(a), že udělení mého souhlasu je dobrovolné. Neudělím-li jej, je mBank oprávněna odmítnout poskytnout mi některé své produkty či služby, pokud shledá, že takový souhlas je k poskytnutí produktu či služby potřebný. Byl(a) jsem poučen(a), že souhlas se zpracováním osobních údajů pro reklamní a marketingové účely mohou kdykoliv odvolat. Prohlašuji, že před podpisem tohoto souhlasu jsem se řádně seznámil(a) s obsahem Informace, a to ve znění aktuálním ke dni udělení tohoto souhlasu. Byl(a) jsem rovněž informován(a), že aktuální znění Informace mohou kdykoli získat na internetových stránkách mBank: www.mbank.cz a na obchodních místech mBank.

38. Účastník řízení má za to, že výše uvedený souhlas klientů pokrývá i případy předávání údajů o klientech společnosti [REDAKCE], a to v souvislosti se zprostředkovatelkou činností, kterou společnost [REDAKCE] poskytuje mBank. V tomto ohledu **není podstatné, zda byl souhlas formulován jako souhlas s nakládáním s „osobními údaji“ a nikoli explicitně s údaji podléhajícími bankovnímu tajemství. Rozhodující je materiální obsah souhlasu jako souhlasu s nakládáním s informacemi o klientovi a jeho obchodech.** V Informacích o nakládání s osobními údaji klientů mBank, na které odkazují oba souhlasy udělené klientem jak mBank, tak společnosti [REDAKCE], je vyjádřen souhlas klientů s tím, že jejich údaje může mBank zpřístupnit třetím osobám, a tedy i společnosti [REDAKCE].

39. Účastník řízení si není vědom žádné úpravy podmínek, jak by měl být formulován souhlas ve vztahu k informacím podléhajícím bankovnímu tajemství.
40. Podle účastníka řízení ČNB předně namítá, že souhlas neobsahoval identifikaci konkrétní třetí osoby, které mohou být údaje předávány. Účastník řízení se domnívá, že **nelze dovodit požadavek, aby případný souhlas obsahoval konkrétní identifikaci všech třetích osob, které se podílejí na zabezpečení bankovních činností banky (např. formou outsourcingu), a které tedy musí získat určitou formu přístupu k údajům o klientech.** V daném konkrétním případě navíc údaje ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách již sdělili společnosti [REDAKCE] sami klienti, a to v souvislosti s využitím jejich zprostředkovatelských služeb, kdy došlo k uzavření smlouvy mezi klientem a společností [REDAKCE] jako zprostředkovatelem, jejímž obsahem byla i povinnost společnosti [REDAKCE]/zprostředkovatele vyplatit klientovi bonus ve výši 1000 Kč. Přitom je zjevné, že **klienti museli přinejmenším implicitně souhlasit s tím, že Společnost bude informována o otevření účtu u účastníka řízení a o číse účtu tak, aby na účet mohl být bonus poukázán.**
41. K postoji ČNB vyjádřenému v Oznámení, tedy že souhlas klientů udělený účastníkem řízení nevymezoval rozsah předávaných údajů a dobu trvání, se účastník řízení vyjádřil v tom směru, že dle jeho názoru se souhlas týkal jakýchkoli údajů s tím, že **konkrétní rozsah i doba trvání vyplývají vždy z relevantního účelu, pro který jsou údaje třetím osobám poskytovány.** V daném případě byl důvodem pro předávání informací společnosti [REDAKCE] zprostředkovatelský vztah mezi klientem, společností [REDAKCE] a mBank.
42. **Zprostředkovatelské služby jsou standardní součástí finančních služeb a plní funkci nástroje marketingu i zkvalitnění péče o klienty.** Jako takové pak jednoznačně spadají pod výčet povolených účelů dle souhlasů, které účastník řízení obdržel.
43. V této souvislosti si účastník řízení dovoluje podotknout, že **výměna informací o finančních produktech klientů mezi bankou a zprostředkovateli v souvislosti se standardními provizními schémata je imanentním prvkem zprostředkovatelského vztahu, který, jakkoli jde o běžnou praxi na českém finančním trhu, podle jeho informací dosud nikdy nebyl ze strany ČNB zpochybňován.**
44. S ohledem na výše uvedené, ale i vzhledem k tomu, že souhlas s nakládáním s osobními údaji byl sbírán oběma smluvními stranami, tedy jak účastníkem řízení, tak společností [REDAKCE], se účastník řízení domnívá, že v daném případě nemohlo dojít k porušení povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách, a tedy k přestupku ve smyslu ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách.
45. Účastník řízení plně respektuje funkci ČNB jako orgánu, který v rámci své aplikační praxe mimo jiné vytváří určité standardy best practice ve finančním trhu, a v tomto ohledu je samozřejmě připraven akceptovat jakékoli doporučení týkající se nakládání s údaji podléhajícími bankovnímu tajemství. Tato doporučení je připraven též reflektovat v rámci svých smluvních vztahů se společností [REDAKCE], případně tento smluvní vztah i ukončit.

Vyjádření správního orgánu a právní kvalifikace

46. K účastníkem řízení vznesené námitce stran skutečnosti, že dle názoru účastníka řízení **klient poskytnutím údajů společnosti [REDAKCE] v souvislosti s využitím jejích zprostředkovatelských služeb údaje ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách sám sdělil a dále, že vyplněním internetového formuláře na stránkách společnosti [REDAKCE] přinejmenším implicitně uděluje souhlas** s tím, že společnost [REDAKCE] bude informována o **otevření účtu u účastníka řízení a o čísle účtu** tak, aby mohl být bonus poukázán, uvádí správní orgán, že účastník řízení společnosti [REDAKCE] poskytoval údaje kryté bankovním tajemstvím v podstatně větším rozsahu než jen číslo účtu a datum otevření účtu a údaje zadávané klienty v souvislosti se zprostředkováním dotčené služby (uzavírání smluv o bankovních produktech účastníka řízení). Nadto tato faktická okolnost nezbavuje účastníka řízení povinnosti zachovávat bankovní tajemství, resp. poskytovat dotčené údaje toliko se souhlasem klienta. Banka není zproštěna povinnosti mlčenlivosti ani v případech, kdy sám klient určitou skutečnost uveřejnil, aniž by současně banku zprostil povinnosti zachovávat bankovní tajemství¹³. Souhlas není možno dovozovat z jednání klienta, kupř. z toho, že sám údaje kryté bankovním tajemstvím poskytne či zveřejní. V tomto konkrétním případě, jak již bylo řešeno výše, však účastník řízení společnosti [REDAKCE] poskytoval další údaje získané až po uzavření příslušných smluv, které nadto byly generovány z jeho interních databází.
47. K dalším účastníkem řízení uplatněným námitkám stran **postoje ČNB ke zprostředkovatelským službám a související výměně informací na finančním trhu**, je na místě uvést, že správní orgán v tomto konkrétním případě nezpochybňuje zprostředkovatelské služby na finančním trhu a jejich úlohu v marketingu a v péči o klienty, pouze má výhrady k nastavení podmínek, za nichž jsou poskytovány, resp. k obsahové stránce souhlasů nezbytně nutných k realizaci zmiňovaných služeb.
48. K otázce vztahu kategorie „osobní údaje“ a „bankovní tajemství“ resp. námitce účastníka řízení, že není podstatné, zda byl souhlas formulován jako souhlas s nakládáním s osobními údaji a nikoliv explicitně s údaji podléhajícími bankovnímu tajemství, tedy, že je rozhodující **materiální obsah souhlasu jako souhlasu s nakládáním s informacemi o klientovi a jeho obchodech**, je třeba z pohledu správního orgánu uvést následující. Principy ochrany osobních údajů jsou popsány v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). Kategorie bankovního tajemství je pak upravena zákonem o bankách, kdy bankovní tajemství musí dodržovat příslušná banka a týká se všech klientů, tedy jak fyzických tak i právnických osob. Oproti tomu ochrana osobních údajů se týká pouze osob fyzických¹⁴. Osobní údaje musí chránit nejen banky, ale i také všichni, kdo je shromažďují a kdo s nimi pracují.
49. **Speciální právní úprava ve vztahu k zákonu o ochraně osobních údajů** je potom obsažena v ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách, podle kterého jsou banky a pobočky zahraničních bank povinny pro účely bankovních obchodů zjišťovat a zpracovávat údaje o osobách včetně rodného čísla, pokud bylo přiděleno, vyjma citlivých údajů o fyzických osobách, potřebné k tomu, aby bylo možné bankovní obchod uskutečnit bez nepříměřených právních a věcných rizik pro banku. Údaje musí být

¹³ Viz Pihera, V., Smutný, A., Sýkora, P. Zákon o bankách. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2011, s. 338

¹⁴ U právnických osob se ochrana osobních údajů týká statutárních orgánů těchto firem – fyzických osob.

přiměřené právním a věcným rizikům bankovního obchodu se subjektem údajů a relevantní pro posouzení těchto rizik. Na takto získané a zpracovávané údaje se vztahují ustanovení o bankovním tajemství (§ 38).

50. V podmínkách bank bude **osobním údajem** zpravidla jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození, adresa, ale i podpis podle podpisového vzoru. Mohou to být rovněž další údaje z bankovních databází jako např. telefonní číslo, e-mailová adresa, vzdělání, profese a zaměstnání. Za osobní údaj lze za podmínky propojení s jinými osobními údaji považovat i číslo účtu. Dále sem budou spadat i obdobné informace u jiných bankou poskytovaných produktů (úvěr, hypotéka). Podrobně s přihlédnutím k výše uvedené zvláštní úpravě provedené ustanovením § 37 odst. 2 zákona o bankách jsou potom povinnosti zpracovávání osobních údajů stanoveny zákonem o ochraně osobních údajů a dalšími právními předpisy.
51. V případě **předávání osobních údajů třetím subjektům** a zpracovávání osobních údajů těmito subjekty (nejčastěji např. za účelem marketingu) musí potom být v souladu s ustanovením § 5 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů **udělen souhlas, ze kterého musí jednoznačně vyplývat mimo jiné identifikace tohoto třetího subjektu**, ale také krom jiného účel, za kterým bude tento subjekt osobní údaje zpracovávat¹⁵. Poskytnutí „bianco“ souhlasu zákon o ochraně osobních údajů neumožňuje.
52. Ochrana osobních údajů a bankovní tajemství se alespoň minimálně stran vymezení rozsahu do jisté míry překrývají. Lze však mít za to, že **osobní údaje obvykle budou jednou ze složek bankovního tajemství**. Lze tak uzavřít, že **bance poskytnutý souhlas se zpracováním osobních údajů nemůže v plné šíři nahradit klientský souhlas s poskytnutím údajů, jež spadají do kategorie bankovního tajemství**.
53. Je tak třeba, aby byl klient (krom účelu a období zpracování) **jasně a srozumitelně obeznámen s tím, jaké informace, tedy osobní údaje či údaje kryté bankovním tajemstvím mohou být poskytnuty a kterému konkrétnímu subjektu mohou být poskytnuty**.

¹⁵ Viz <https://www.uouu.cz/stanovisko-c-2-2011-zpracovani-osobnich-udaju-na-zaklade-souhlasu-ve-smlouve-nebo-vseobecnych-obchodnich-podminkach-a-s-tim-souvisejici-problemy/d-1527/p1=1099>.

„Dalším problémem, se kterým se Úřad v souvislosti s VOP setkává, je formulace souhlasu s předáváním osobních údajů třetím subjektům a se zpracováním osobních údajů těmito třetími subjekty (nejčastěji za účelem přímého marketingu nebo tzv. úvěrovým registrům). Pokud je totiž udělen souhlas k předání osobních údajů třetímu subjektu, musí z něj jednoznačně vyplývat nejen identifikace tohoto subjektu, ale také účel, za kterým bude osobní údaje zpracovávat.

Tato povinnost vyplývá z § 5 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů, podle kterého musí být subjekt údajů při udělení souhlasu informován mimo jiné o tom, jakému správci a k jakému účelu svůj souhlas uděluje. Tato podmínka znamená, že text souhlasu musí správce označit běžnými identifikačními údaji (název nebo jménem a příjmením, sídlem nebo adresou, IČ) tak, aby ho případně mohl subjekt údajů kontaktovat a uplatnit u něj svoje práva. Proto jsou nedostatečně používané formulace VOP obsahující souhlas s předáním osobních údajů dalším subjektům sdruženým se správcem v holdingu, osobám se správcem spolupracujícím, osobám, se kterými má správce uzavřené smlouvy nebo snad dokonce v budoucnu smlouvy uzavře, pokud nejsou současně tyto spolupracující osoby subjektu údajů sděleny jiným způsobem při udělování souhlasu (např. na samostatné listině). V těchto případech totiž subjekt údajů neví, jakému konkrétnímu správci souhlas uděluje, přičemž „bianco“ souhlas zákon neumožňuje.“

54. **Nutnost udělení souhlasu klienta ve vztahu ke konkrétnímu subjektu při poskytování údajů třetím osobám vychází podle správního orgánu z aplikace ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách ve spojení s ustanovením § 5 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů.** Tento závěr zcela jistě plně dopadá na poskytování osobních údajů klientů. S ohledem na poměr osobních údajů a bankovního tajemství, resp. na situaci, kdy osobní údaje tvoří neoddělitelnou součást bankovního tajemství nelze než uzavřít s tím, že se povinnost udělování souhlasu ve vztahu ke konkrétnímu subjektu musí vztahovat i na bankovní tajemství, a to mimo jiné i s přihlédnutím k principu nutnosti postupovat podle právní úpravy poskytující klientovi vyšší standard ochrany jeho práv.
55. Je třeba mít dále na paměti specifickou „důvěrnou“ povahu bankovního tajemství, když zákon o bankách chrání institut bankovního tajemství poměrně přísně a k jeho prolomení bez souhlasu klienta může dojít pouze v zákoně vymezených výjimečných případech. V těchto zákonem vymezených případech předává banka údaje o klientovi v zákoně stanoveným subjektům k dalšímu „využití“. Nejedná se tedy o pouhé zpracování údajů jako u outsourcingu, kdy i v tomto případě je však banka povinna smluvně zajistit stejnou míru ochrany mlčenlivosti třetí osoby, k jaké je povinovávána sama a sama také nese odpovědnost za výsledek – za ochranu údajů o klientovi¹⁶.
56. Účastník řízení předává údaje o klientech „jiným subjektům“ k dalšímu „využití“. Důvěrnému charakteru údajů o klientech a účelu jejich poskytování k dalšímu využití musí odpovídat i režim tohoto poskytování. **Klient banky tak musí mít možnost, vyslovuje-li souhlas s poskytnutím údajů o své osobě, alespoň prostřednictvím odkazu na seznam konkrétních potenciálních třetích stran být obeznámen, kdo konkrétně bude předmětné údaje využívat.**
57. Vymezení tak jak bylo účastníkem řízení uvedeno v Informaci bodu 2.9.3 c), na kterou odkazuje Souhlas, resp. Upravený souhlas, tedy předávání osobních údajů se souhlasem klienta mimo jiné „jiným subjektům za účelem šíření informací, nabízení produktů a služeb mBank a dalších osob klientům“, bylo neurčité.
58. Z webových stránek účastníka řízení¹⁷ plyne, že s platností od 25.5.2018 došlo k další změně znění dokumentu „Souhlas se zpracováním osobních údajů a zasláním obchodních sdělení“ (dále jen „Souhlas 2018“). Souhlas 2018¹⁸ pak obsahuje odkaz¹⁹ na dokument „Informace o nakládání s osobními údaji klientů mBank“ (dále jen „Informace 2018“).
59. Správní orgán oba dokumenty vyhodnotil na základě shora uvedených požadavků kladených na zachování bankovního tajemství a konstatuje, že ani tyto nové dokumenty požadavky zákona nenaplnují.

¹⁶ Srovnej Úřední sdělení České národní banky ze dne 10. září 2001 Výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami (Věstník ČNB částka 16/2001)

¹⁷ <https://www.mbank.cz>

¹⁸ <https://www.mbank.cz/informace-k-produktum/dokumenty-ke-stazeni/formulare/souhlas-se-zpracovanim-osobnich-udaju.pdf>

¹⁹ <https://www.mbank.cz/informace-k-produktum/dokumenty-ke-stazeni/formulare/informace-nakladani-osudaje.pdf>

60. Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán za zjištěné a prokázané, že účastník řízení v období od 22.6.2015 do 18.1.2018 poskytoval údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez souhlasu dotčených klientů, tedy porušil povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách.

Odůvodnění správního trestu

61. Zákon o bankách zmocňuje správní orgán, aby v případě zjištění porušení nebo nedodržení povinností stanovených tímto zákonem uložil dohlíženému subjektu opatření k nápravě a za spáchaný přestupek potom pokutu. V posuzovaném případě se jako prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního²⁰ i represivního účelu trestu jeví **uložení pokuty** podle ustanovení § 36g odst. 2 písm. c) zákona o bankách.
62. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce v tomto správním řízení nejdříve zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. K možné **liberaci** účastníka řízení dle § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že mu nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupku zabránil.
63. Účastník řízení se sice k výzvě správního orgánu pokusil zjednat nápravu a upravit k 31.8.2017 text Souhlasu, tato úprava však byla nedostatečná. Celkový rozsah zjištěného porušení svědčí o tom, že se v případě účastníka řízení jednalo o **neplnění klíčové povinnosti** stanovené zákonem o bankách a to ve značném rozsahu.
64. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u právnické osoby k povaze její činnosti a u trvajících přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.
65. Ustanovení § 38 potom říká, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.
66. K **povaze a závažnosti** daného přestupku správní orgán uvádí, že jeho objektem, tedy **zákonem chráněným zájmem**, za který správní orgán ukládá správní trest, je primárně zájem na ochraně a zachování důvěrnosti a neveřejnosti řady údajů, které jsou účastníku známy díky jeho vztahu s jednotlivými klienty.

²⁰ Cílem ukládané pokuty je nejen potrestat účastníka řízení, ale též přimět ho do budoucna k zajištění důslednějšího plnění povinností plynoucích mu ze zákona o bankách. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že porušení právních předpisů takového charakteru hodnotí jako závažný správní delikt, jehož následkem je uložení peněžitého postihu.

67. **Následkem** jednání účastníka řízení bylo bezprostřední ohrožení tohoto zákonem chráněného zájmu. Pokud jde o **účinek** protiprávního jednání účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty přestupku spáchaného účastníkem řízení dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě vede jednání účastníka řízení ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za dotčený přestupek není třeba vzniku škody.
68. Z hlediska **způsobu**, jakým se účastník řízení dopustil protiprávního jednání, správní orgán konstatuje, že jde o jednání komisivní povahy, tedy porušení zákonné povinnosti konáním, v konkrétním případě poskytováním údajů, které jsou předmětem bankovního tajemství, společnosti ██████████ bez řádného souhlasu dotčených klientů.
69. Závažnost přestupku je potom umocněna **délkou doby**, po kterou účastník řízení udržoval protiprávní stav, kdy se v konkrétním případě jednalo o dobu více jak 30-ti měsíců.
70. **Okolností zvyšující závažnost jednání účastníka řízení** je nepochybně skutečnost, že postavení účastníka řízení, resp. Pobočky, jako úvěrové instituce poskytující na území České republiky bankovní služby 650 000 klientům²¹ a disponující 23 obchodními místy je významné a jeho protiprávní jednání tak může mít závažné důsledky s možným dopadem na široký okruh retailových klientů. Právě toto specifické postavení účastníka řízení s sebou nese vysoké nároky na plnění všech povinností plynoucích ze zákona o bankách.
71. Jako k zásadní **polehčující okolnosti** přihlédl správní orgán v souladu s ustanovením § 39 přestupkového zákona k relativně úzkému okruhu poskytovaných informací podléhajících bankovnímu tajemství a dále též ke skutečnosti, že poskytnutím informací nevznikla dle zjištění správního orgánu klientům škoda.
72. Vzhledem k **povaze činnosti účastníka řízení**, tedy poskytování služeb v rozsahu udělené bankovní licence, se jedná o porušení jedné z nejzákladnějších povinností, kterou má banka obecně a zároveň jedné nejcitelnější povinnosti, kterou má vůči svým klientům. Jedná se o povinnost, jejíž porušení může mít ve svém důsledku velmi negativní vliv na důvěru jak v konkrétní banku, tak i celý bankovní sektor.
73. Účastník řízení svým konáním ohrožuje zájmy chráněné zákonem o bankách a cílem ukládané pokuty je proto zejména účastníka řízení upozornit na nutnost věnovat napříště patřičnou a dostatečnou péči a pozornost všem zákonným povinnostem při poskytování svých služeb. Správní orgán má za to, že pokuta, i když je uložena při dolní hranici zákonem vymezeného rozpětí, tento svůj preventivní účel naplní.
74. Správní orgán se ve správním řízení rovněž zaobíral majetkovými poměry účastníka řízení, resp. Pobočky²², přičemž zjistil, že k datu 31.12.2017 činil zisk po zdanění 85 000 000 Kč a v předcházejícím účetním období tedy k 31.12.2016 činil zisk po zdanění 290 000 000 Kč.

²¹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=691446>

²² <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=691446>

75. Správní orgán považuje pokutu vyměřenou ve výroku tohoto rozhodnutí za přiměřenou a adekvátní intenzitě zjištěného pochybení, resp. ostatním relevantním okolnostem projednávaného případu.

Odůvodnění opatření k nápravě

76. Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán za zjištěné a prokázané, že účastník řízení od 22.6.2015 do dne vydání tohoto rozhodnutí poskytuje údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez řádného souhlasu dotčených klientů, tedy porušuje povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách.
77. Důvodem pro uložení opatření k nápravě podle ustanovení § 26 odst. 1 zákona o bankách ve spojení s ustanovením § 46e odst. 2 zákona o ČNB je přetrvávající protiprávní stav, kdy ani po pokusu o zjednání nápravy ze strany účastníka řízení, učiněném úpravou Souhlasu ke dni 31.8.2017 není možno konstatovat, že by účastník řízení postupoval při poskytování informací krytých bankovním tajemstvím třetím osobám v souladu se zákonem o bankách.
78. Cílem ukládaného opatření je zajistit, aby účastník řízení odstranil existující protiprávní stav a do budoucna postupoval v souladu se zákonem o bankách, tedy **realizoval systémové opatření k nápravě, které zajistí, že v případě poskytování informací, které jsou předmětem bankovního tajemství, třetím osobám, bude klient udělovat souhlas se znalostí, které konkrétní třetí osobě a za jakým účelem budou informace o něm poskytnuty.**
79. Správní orgán má za to, že ukládané opatření k nápravě odpovídá povaze porušení, když míří na nastolení požadovaného stavu řádné ochrany bankovního tajemství, a rovněž tak odpovídá i závažnosti porušení, která je vysoká, tudíž přijetí systémového opatření je zcela na místě.
80. **V souladu s ustanovením § 26aa odst. 3 zákona o bankách má osoba, které Česká národní banka uložila opatření k nápravě, povinnost Českou národní banku o zjednání nápravy bez zbytečného odkladu informovat.**

Odůvodnění nákladů řízení

81. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníku řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem ke správnímu řádu, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky 112/2017 Sb. Z ustanovení § 6 odst. 1 této vyhlášky vyplývá, že paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.
82. Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo, jak je podrobně uvedeno výše, vyvoláno tím, že účastník řízení porušil své právní povinnosti, uložil správní orgán účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Lhůta 30 dnů stanovená k zaplacení paušální částky nákladů správního řízení je pak zcela přiměřená s ohledem na výši stanovené povinnosti.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 152 správního řádu ve spojení s ustanovením § 41 odst. 1 zákona o bankách rozklad k bankovní radě České národní banky, a to prostřednictvím sekce licenčních a sankčních řízení, odboru sankčních řízení, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 téhož zákona 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2019/70086/CNB/110 ze dne 20. června 2019, sp.zn. Sp/2017/330/573**

V Praze dne 20. června 2019
Č. j.: 2019/070086/CNB/110
Počet stran: 16
Vypraveno dne: 21. 6. 2019

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále jen „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 9. 4. 2019 společností mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska (dále jen „účastník řízení“), jež poskytuje na území České republiky bankovní služby prostřednictvím své pobočky mBank S.A., organizační složka, IČO 27943445 se sídlem Pernerova 691/42, 186 00 Praha 8 – Karlín, rozhodnutí České národní banky č. j. 2019/33039/570 ze dne 22. 3. 2019, sp. zn. Sp/2017/330/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) rozhodla takto:

I.

Výrok II rozhodnutí České národní banky č. j. 2019/33039/570 ze dne 22. 3. 2019 se podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu ve spojení § 46c zákona o České národní bance ruší a řízení sp. zn. Sp/2017/330/573 se v této části zastavuje.

II.

Ve zbytku se rozklad společností mBank S.A., REGON 001254524, se sídlem Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2019/33039/570 ze dne 22. 3. 2019 se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka (dále též „správní orgán prvního stupně“) na základě informací zjištěných v rámci dohledové činnosti zahájila s účastníkem řízení doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. 2018/9313/570 dne 18. 1. 2018 správní řízení pro důvodné podezření, že účastník řízení bez řádného souhlasu dotčených klientů opakovaně, systematicky a ve velkém rozsahu poskytuje údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, společnosti [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále jen „společnost [REDAKCE]“). Účastník řízení se tímto jednáním mohl dopouštět porušení povinnosti zachovávat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o bankách“), čímž by spáchal přešupek ve smyslu ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách.

[2.] Dne 22. 3. 2019 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2019/33039/570 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým účastníkovi řízení

- ve výroku I podle § 36g odst. 2 písm. c) zákona o bankách uložil pokutu ve výši 1 000 000 Kč za přešupek spočívající v porušení povinnosti dodržovat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách tím, že v období od 22. 6. 2015 do 18. 1. 2018 poskytoval údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez souhlasu dotčených klientů,
- ve výroku II ve smyslu § 26 odst. 1 zákona o bankách uložil opatření k nápravě, aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí zajistil, že klienti budou v případě poskytování informací, které jsou předmětem bankovního tajemství, třetím osobám s výjimkou outsourcingu udělovat souhlas se znalostí, které konkrétní třetí osobě a za jakým účelem budou informace o nich poskytnuty, a
- ve výroku III napadeného rozhodnutí uložil povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[3.] Účastník řízení podal dne 9. 4. 2019 proti napadenému rozhodnutí rozklad, ve kterém navrhuje, aby bankovní rada napadené rozhodnutí zrušila a řízení zastavila, nebo věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

[4.] *V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 89 odst. 2 správního řádu.*

I. K vadám napadeného rozhodnutí

[5.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně pochybil, pokud účastníkovi řízení, který na území České republiky vykonává činnost prostřednictvím své pobočky v režimu jednotné licence, ve výroku II uložil za jednání spočívající v porušení povinnosti dodržovat bankovní tajemství podle § 37 odst. 2 zákona o bankách opatření k nápravě ve smyslu § 26 odst. 1 zákona o bankách.

[6.] Podle § 5a odst. 6 zákona o bankách platí, že postup podle § 26 lze vůči pobočce banky z členského státu EU uplatnit pouze v případech uvedených v písm. a) až f) tohoto ustanovení. V tomto taxativním výčtu však porušení povinnosti podle § 37 odst. 2 zákona o bankách není uvedeno. Pokud za daných okolností správní orgán prvního stupně v projednávané věci přesto ve výroku II napadeného rozhodnutí účastníkovi řízení uložil opatření k nápravě podle § 26 odst. 1 zákona o bankách, překročil tím oprávnění svěřená mu zákonem.

[7.] S ohledem na uvedené skutečnosti je tak výrok II napadeného rozhodnutí v rozporu s právními předpisy a bankovní rada jej musela ve smyslu § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zrušit a řízení v této části zastavit.

II. K rozhodné právní úpravě

[8.] Dříve než bankovní rada přistoupí k vypořádání námitek účastníka řízení, považuje za důležité uvést, že napadené rozhodnutí (bod 18) reflektuje legislativní změny, které nastaly k 1. 7. 2017 v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), přičemž správní orgán prvního stupně došel k závěru, že jediná změna, k níž v právní úpravě došlo, byla pouze v oblasti terminologie, kdy se protiprávní jednání původní právní úpravou označené jako správní

delikt nově nazývá přestupkem. V ostatním zůstala právní úprava z hlediska posuzovaného případu totožná. Jednání účastníka řízení, které bylo trestné za předchozí úpravy, zůstalo trestným i od 1. 7. 2017, totožné zůstaly zákonem stanovené povinnosti, které jsou významné pro hodnocení protiprávnosti jednání účastníka řízení, jakož i horní hranice pokuty vyjadřující typovou závažnost porušení právní povinnosti. Správní orgán prvního stupně posoudil i případný zánik trestnosti přestupku s tím, že k zániku odpovědnosti za přestupek nedošlo (bod 19 napadeného rozhodnutí). S těmito závěry správního orgánu prvního stupně se bankovní rada ztotožňuje.

[9.] V dalším bankovní rada přistoupila k vypořádání námitek účastníka řízení.

III. K pravomoci České národní banky uložit sankci za porušení bankovního tajemství

[10.] *Účastník řízení namítá, že je sankcionován za porušení bankovního tajemství dle § 37 odst. 2 zákona o bankách, kterého se měl dopustit tím, že „poskytoval údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez souhlasu dotčených klientů“. V tomto směru uvádí, že ustanovení § 37 odst. 2 však žádnou povinnost dodržovat bankovní tajemství neukládá, pouze konstatuje, že na zde uvedené údaje „se vztahují ustanovení o bankovním tajemství (§ 38)“. Z úpravy bankovního tajemství v § 38 plyne, že jednak vymezuje rozsah bankovního tajemství (§ 38 odst. 1), jednak upravuje informační povinnosti banky, tedy v podstatě průlomový do povinnosti bankovního tajemství. S odkazem na § 38 odst. 9 a § 5a odst. 4 zákona o bankách účastník řízení uvádí, že z těchto ustanovení na pobočku zahraniční banky se sídlem v členském státě Evropské unie dopadají pouze ustanovení upravující informační povinnosti banky, ne však povinnost dodržovat bankovní tajemství upravená v § 38 odst. 1 zákona o bankách. Tento fakt dle jeho názoru potvrzuje jak komentářová literatura, tak i důvodová zpráva k novele zákona o bankách provedené zákonem č. 254/2012 Sb. Dále uvádí, že řada evropských států institut bankovního tajemství vůbec nezná, což je dáno i tím, že nemá oporu v evropském právu. Účastník řízení dále odkazuje na § 5j zákona o bankách, z něž plyne primární dohledová kompetence domovského orgánu dohledu, zatímco hostitelský stát je v této oblasti limitován, čehož odrazem je i rozhodnutí českého zákonodárce nevztáhnout § 38 odst. 1 zákona o bankách na pobočky z členských států EU. Vzhledem k těmto skutečnostem pak musí být odkaz na § 38 uvedený v § 37 odst. 2 zákona o bankách vykládán tak, že úprava bankovního tajemství se na pobočky z členských států EU vztahuje pouze ve smyslu povinnosti poskytnout údaje dle § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách, a obdobně i sankční ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) je nutno interpretovat jako sankci za porušení požadavků stanovených v § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách. S odkazem na uvedené skutečnosti účastník řízení uzavírá, že nemůže být sankcionován za porušení, které je mu kladeno za vinu v napadeném rozhodnutí. Sankcionuje-li správní orgán prvního stupně účastníka řízení dle § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách, byť údajné porušení dle České národní banky nespočívá v činnosti, která by byla v rozporu s informační povinností podle § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách, překračuje rámeček pravomoci svěřený mu zákonem.*

[11.] Bankovní rada považuje za důležité k této námitce nejprve uvést, že základem vztahu banky a klienta je prvek důvěrnosti. Ten je promítnut jak do povinnosti mlčenlivosti zakotvené v § 39 zákona o bankách, tak do institutu bankovního tajemství.

[12.] Z hlediska posuzované věci je významné, že pojem „bankovní tajemství“ není zákonem definován, a zároveň je při posouzení námitek účastníka řízení třeba zohlednit, že tento institut dopadá na tuzemské banky širěji než na pobočky zahraničních bank z členského státu EU.

[13.] Pokud jde o obsahové vymezení institutu bankovního tajemství, ze samotného pojmu „tajemství“ je zřejmé, že v sobě zahrnuje právě prvek důvěrnosti a neveřejnosti údajů a informací, které banka získá od klienta nebo se je dozví v souvislosti s obchodním vztahem

s klientem. S pojmy důvěrnost a neveřejnost pak úzce souvisí i nemožnost zpřístupnění těchto informací třetím osobám. Zpřístupnění údajů a informací o klientovi a jeho obchodech je tak možné pouze v případech, kdy tak stanoví zákon nebo kdy s takovým jednáním klient banky výslovně souhlasí.

[14.] Tento obecný závěr dle názoru bankovní rady plyne i z návěti § 38 odst. 3 zákona o bankách, jež stanoví, že „zprávu o záležitostech, týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství, podá banka bez souhlasu klienta jen na písemné vyžádání...“, za níž pak následuje výčet orgánů státu, jimž lze údaje bez souhlasu klienta poskytnout (a to za podmínek stanovených zvláštními zákony). Na obdobné konstrukci pak jsou koncipována i ustanovení § 38 odst. 4 a 6 zákona o bankách.

[15.] Z uvedeného je potom zřejmé, že údaje a informace, které jsou předmětem bankovního tajemství, požívají přímo ze zákona zvláštní ochrany a banka je povinna je chránit před zpřístupněním třetím stranám, s výjimkou průlomů do tohoto institutu přímo ze zákona, případně pokud klient bance udělil s jejich poskytnutím třetí osobě souhlas. V této souvislosti je třeba uvést, že zákonný požadavek na souhlas klienta s poskytnutím bankovním tajemstvím chráněných údajů platí i v případě, pokud klient informace spadající do režimu bankovního tajemství sám zveřejní. Ani za této situace by banka neměla informace chráněné bankovním tajemstvím třetí osobě poskytnout, pokud k tomu neobdržela souhlas klienta. Uvedený příklad ukazuje, že režim bankovního tajemství je speciálním a přísnějším institutem než ochrana osobních údajů upravená zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), který byl účinný v době spáchání přestupku. Tento zákon například správcům či zpracovatelům osobních údajů umožňoval oprávněně zveřejněné osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů, přičemž tuto možnost nezměnila ani nová právní úprava upravená zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, případně přímo Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

[16.] I když pojem bankovního tajemství není nikde explicitně definován, zákon vymezuje předmět bankovního tajemství v § 38 odst. 1 zákona o bankách, který stanoví, že „Na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit, se vztahuje bankovní tajemství.“. Předmětem ochrany podle tohoto ustanovení jsou tedy informace o bankovních produktech a službách, které klient u banky využívá.

[17.] Jak správně uvádí účastník řízení (s odkazem na ustanovení § 38 odst. 9 zákona o bankách), toto ustanovení se samo o sobě na pobočku zahraniční banky z členského státu EU nevztahuje. Je však třeba uvést, že § 38 odst. 1 zákona o bankách není jediným zákonným ustanovením, které vymezuje předmět bankovního tajemství. Dalším zákonným ustanovením, které vymezuje předmět bankovního tajemství nad rámec § 38 odst. 1 zákona o bankách, je právě § 37 odst. 2 zákona o bankách¹.

[18.] Toto ustanovení má oproti § 38 odst. 1 zákona o bankách dvě základní odlišnosti: objekt právem chráněného zájmu a okruh adresátů normy. Právem chráněný zájem (předmět bankovního tajemství) je vymezen z jiného hlediska než v § 38 odst. 1 zákona o bankách. Předmětem ochrany jsou v tomto případě údaje o klientech, včetně osobních údajů fyzických

¹ Banky a pobočky zahraničních bank jsou povinny pro účely bankovních obchodů zjišťovat a zpracovávat údaje o osobách včetně rodného čísla, pokud bylo přiděleno, vyjma citlivých údajů o fyzických osobách, potřebné k tomu, aby bylo možné bankovní obchod uskutečnit bez nepřiměřených právních a věcných rizik pro banku. Údaje musí být přiměřené právním a věcným rizikům bankovního obchodu se subjektem údajů a relevantní pro posouzení těchto rizik. Na takto získané a zpracovávané údaje se vztahují ustanovení o bankovním tajemství (§ 38).

osob. Samotná ochrana těchto klientských údajů je zajištěna tím, že se na tyto údaje vztahují ustanovení o bankovním tajemství. Tato skutečnost plyne z poslední věty § 37 odst. 2 zákona o bankách. Smyslem a účelem § 37 odst. 2 poslední věty ve spojení s § 38 zákona o bankách je tedy ochrana klientských údajů, které banka (i pobočka zahraniční banky z členského státu EU) v souladu s povinností podle § 37 odst. 2 věty první od klienta získala a dále je zpracovává.

[19.] Druhou odlišností § 37 odst. 2 oproti § 38 odst. 1 zákona o bankách je skutečnost, že § 37 odst. 2 se týká všech bankovních subjektů působících na území ČR. Jinými slovy, adresátem této normy jsou jak tuzemské banky, tak pobočky zahraničních bank působících v ČR, včetně poboček zahraničních bank z členských států EU. Z uvedeného pak plyne, že i pobočka zahraniční banky z členského státu EU musí klientská data získaná podle § 37 odst. 2 věty první chránit v režimu bankovního tajemství, a to způsobem, jenž plyne z § 38 zákona o bankách.

[20.] Pokud účastník řízení tvrdí, že „musí být odkaz na § 38 uvedený v § 37 odst. 2 zákona o bankách vykládán tak, že úprava bankovního tajemství se na pobočky z členských států EU vztahuje pouze ve smyslu povinnosti poskytnout údaje dle § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách“, jde podle názoru bankovní rady o nesprávný a nepřipustně zužující výklad, který by zároveň byl v rozporu s účelem a smyslem úpravy obsažené v § 37 odst. 2 zákona o bankách. Tomuto závěru ostatně svědčí i vymezení přestupků poboček zahraničních bank se sídlem v členském státě EU, tak jak jsou uvedeny v § 36g odst. 1 zákona o bankách, z nichž je zcela zřejmé rozlišení povinností poskytnout informace ve smyslu § 38 odst. 2, 3, 4 a 6 zákona o bankách [skutková podstata podle písmen k) a l)] a povinností chránit údaje o klientech ve smyslu § 37 odst. 2 ve spojení s § 38 zákona o bankách [skutková podstata podle písmena j)]. Z těchto skutečností a z dikce § 37 odst. 2 ve spojení s § 38 odst. 9 zákona o bankách je pak zřejmé, že získané údaje jsou pobočky z členských států povinny nejenom poskytnout ve smyslu § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách, ale jsou rovněž povinny je chránit (§ 38 odst. 3 *a contrario*).

[21.] Výše uvedené platí, i pokud účastník řízení na podporu tohoto svého tvrzení namítá, že ustanovení § 5a odst. 4 zákona o bankách uvádí jako jednu z oblastí zákona o bankách, která dopadá na činnost pobočky zahraniční banky z členského státu EU, pouhou povinnost poskytnout údaje podle § 38 odst. 2 až 8, nikoli povinnost dodržovat bankovní tajemství upravené § 38 zákona o bankách. Pobočka zahraniční banky z členského státu EU musí při plnění povinností stanovených v § 37 zákona o bankách, který je v ustanovení § 5a odst. 4 rovněž výslovně uveden, klientské údaje získávat a zároveň je musí ve smyslu ustanovení § 38 zákona o bankách chránit. Při interpretaci § 5a odst. 4 zákona o bankách je proto třeba rozlišovat mezi povinností poskytnout informace, jak je uvedeno v § 5a odst. 4 ve spojení s § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách, a povinností získat a chránit klientské údaje, jak je zakotveno v § 5a odst. 4 ve spojení s § 37 odst. 2, § 38 odst. 9 a § 38 odst. 3 zákona o bankách.

[22.] Odkaz na § 38 zákona o bankách uvedený v § 37 odst. 2 zákona o bankách tedy ve svém důsledku neznamená nic jiného, než že s klientskými údaji uvedenými v § 37 odst. 2 (a získanými v souladu s tímto ustanovením) musí banka i pobočka zahraniční banky z členského státu EU zacházet důvěrně, neboť podléhají bankovnímu tajemství.

[23.] V této souvislosti bankovní rada připomíná, že ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách bylo do zákona o bankách zakotveno s ohledem na požadavky v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Zároveň však toto ustanovení představovalo i *lex specialis* k zákonu o ochraně osobních údajů, neboť jím byla bankám a pobočkám zahraničních bank uložena zákonná povinnost získávat od klientů relevantní údaje, včetně osobních údajů fyzických osob. Této zákonné povinnosti klientské údaje získávat

a zpracovávat pak zrcadlově odpovídá jejich povinnost tyto údaje odpovídajícím způsobem chránit. Tím bylo zajištěno, že uložením zákonné povinnosti klientské údaje získávat a zpracovávat nedojde u klientů – fyzických osob k nežádoucímu rozvolnění režimu zákona o ochraně osobních údajů v důsledku pouhého faktu, že osobní údaje jsou bankami získávány na základě povinnosti uložené zákonem.

[24.] Bankovní rada se rovněž neztotožňuje s názorem, že „ustanovení § 36g odst. 1 písm. j) je nutno interpretovat jako sankci za porušení požadavků stanovených v § 38 odst. 2 až 8 zákona o bankách“, měl-li by tento názor účastníka řízení v sobě zahrnovat výlučně povinnost poskytovat informace dle těchto ustanovení (což z kontextu námitek vyplývá). Povinnost, k jejímuž porušení došlo v projednávaném případě, je zakotvena přímo v § 37 odst. 2 zákona o bankách. Jak již bylo uvedeno, toto ustanovení stanoví dvě povinnosti, povinnost relevantní údaje o klientech získávat a zpracovávat a dále povinnost takto získané údaje chránit (s odkazem na § 38). Poruší-li účastník řízení kteroukoli z těchto povinností, jde o porušení § 37 odst. 2 zákona o bankách a za porušení této povinnosti je mu pak i uložena sankce: v prvním případě podle § 36g odst. 1 písm. i), v tom druhém – který se týká právě účastníka řízení – podle § 36g odst. 1 písm. j) zákona o bankách.

[25.] Pokud jde o obecnou otázku dohledových pravomocí České národní banky vůči pobočkám zahraničních bank z členských států EU, kdy účastník řízení namítá, že kompetence v oblasti dohledu nad pobočkami zahraničních bank z členských států EU náleží domovskému orgánu dohledu, zatímco role hostitelského orgánu dohledu je významně potlačena, bankovní rada tento názor nezpochybňuje.

[26.] Zároveň však nelze pominout, že přímo zákon o bankách v § 36g zakládá pravomoc České národní banky sankcionovat pobočku zahraniční banky se sídlem v členském státě EU za porušení povinností dle § 37 odst. 2 zákona o bankách. Dále pak umožňuje v § 5k odst. 6² orgánům hostitelského státu potrestat jednání, k němuž došlo na území tohoto státu, pokud spočívá v porušení předpisů v oblasti veřejného zájmu. Ustanovení § 37 odst. 2, které stanoví povinnost chránit klientské údaje, jež v sobě zahrnují i osobní údaje klientů – fyzických osob, je nepochybně normou regulující veřejný zájem a její porušení je tak možné postihnout i ze strany orgánu hostitelského státu.

[27.] Bankovní rada proto s ohledem na výše uvedené skutečnosti uzavírá, že povinnost účastníka řízení chránit klientské údaje získané ve smyslu § 37 odst. 2 zákona o bankách je jednoznačně dána. Stejně tak je dána i kompetence České národní banky zasáhnout vůči účastníkovi řízení v případě porušení § 37 odst. 2 zákona o bankách, kterou lze dovodit jak z § 36g, tak z § 5a odst. 4 a § 5k odst. 6 zákona o bankách.

IV. K právnímu posouzení

[28.] *Účastník řízení polemizuje s názorem správního orgánu prvního stupně (bod 49 a násl. napadeného rozhodnutí), podle něhož souhlas, který byl účastníkovi řízení klientem udělen, se vztahuje pouze na zpracování osobních údajů a již nepostačuje jako souhlas s poskytnutím údajů chráněných ustanovením § 38 zákona o bankách. Tento musí existovat samostatně, přičemž dle názoru správního orgánu prvního stupně se jeho kvalitativní obsah odvíjí od právní úpravy osobních údajů. Účastník řízení namítá, že takovéto přenesení požadavků zákona o ochraně osobních údajů do režimu § 38 zákona o bankách není možné, jelikož jde o odlišné právní úpravy, které vycházejí z rozdílných ideových východisek a zjevně*

²Orgány hostitelského státu mohou přijmout potřebná opatření k zamezení či potrestání jednání na území tohoto státu porušujícího právní předpisy tohoto státu v oblasti veřejného zájmu včetně opatření k ukončení činnosti banky podle § 5c odst. 1 nebo oprávněné finanční instituce na území tohoto státu. Ustanovení předchozích odstavců se v tomto případě nepoužijí.

sledují rozdílný cíl. Podle účastníka řízení je ideovým východiskem právní úpravy ochrany bankovního tajemství zvláštní povaha vztahu mezi bankou a klientem, jež vychází z poskytování bankovních služeb (obchodů) ze strany bankovní instituce a stojí na požadavku informační zdrženlivosti banky ve vztahu ke třetím osobám ohledně údajů, které jí klient sdělí. Naproti tomu ochrana osobních údajů v režimu zákona o ochraně osobních údajů a regulatorních pokynů Úřadu pro ochranu osobních údajů sleduje primárně ochranu veřejných subjektivních práv vycházejících z ústavního pořádku a mezinárodněprávních závazků České republiky. Účastník řízení k tomu dále uvádí, že rozdíl mezi oběma úpravami je zcela evidentní ve vztahu k působnosti obou úprav, kdy se ochrana bankovního tajemství vztahuje na fyzické i právnické osoby, na druhé straně ochrana osobních údajů dopadá pouze na údaje týkající se fyzických osob. Účastník řízení se nedomnívá, že přesahy zákona o ochraně osobních údajů do zákona o bankách nemohou být žádné, nesmí však být natolik extenzivní, aby zasahovaly do zcela samostatných institutů, jako je ochrana bankovního tajemství. Posuzuje-li tedy správní orgán prvního stupně otázku možného porušení bankovního tajemství, nejde současně o otázku porušení nakládání s osobními údaji, a to bez ohledu na to, zda je v daném případě předmětem bankovního tajemství osobní údaj. Jestliže zákon o bankách sám neupravuje požadavky na obsah či formu souhlasu, je dle názoru účastníka řízení potřeba dospět k závěru, že obsah a forma souhlasu nejsou veřejnoprávně limitovány (byť zůstávají omezeny požadavky soukromého práva, tj. požadavky na právní jednání). V opačném případě by se dohledová činnost České národní banky vymykala z meze jí svěřené působnosti stanovené zákonem.

[29.] Pokud jde o vztah bankovního tajemství a ochrany osobních údajů klientů, je zřejmé, a plyne to i z napadeného rozhodnutí (bod 48 a násl.), že nepochybně dochází k určitému průniku těchto dvou institutů, zároveň však, i vzhledem k dikci § 37 odst. 2 zákona o bankách, tyto instituty vykazují jasné odlišnosti. To shodně se správním orgánem prvního stupně konstatuje i účastník řízení.

[30.] Je třeba vzít v potaz i tu skutečnost, že ustanovení § 37 odst. 2 zákona o bankách není pouhou normou regulující činnost bank, ale představuje i *lex specialis* k obecným pravidlům na ochranu osobních údajů (tj. dříve zákon o ochraně osobních údajů, dnes zákon č. 110/2019 Sb. a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679), když prostřednictvím povinnosti uložené v první větě tohoto ustanovení ukládá bankám a pobočkám zahraničních bank pro účely bankovních obchodů bez dalšího získávat a zpracovávat klientské údaje, jež jsou v případě klientů – fyzických osob zároveň i osobními údaji. Mají k tomu tedy explicitní zákonný titul, aniž by k tomu musely vyhodnocovat naplnění dalších podmínek uvedených ve výše zmíněných obecných pravidlech na ochranu osobních údajů. Pokud jde o intenzitu ochrany údajů zajištěnou bankovním tajemstvím, je třeba vzít v potaz i argumentaci uvedenou v bodech 13 až 15 tohoto rozhodnutí.

[31.] Z uvedeného je zřejmé, že v určitých případech, tj. pokud bude klientem fyzická osoba (nebo pokud se v případě právnické osoby získávají a zpracovávají osobní údaje členů statutárních orgánů klienta), měl by režim ochrany klientských údajů ve smyslu § 37 odst. 2 zákona o bankách dosahovat minimálně takového stupně ochrany, jaký plyne z obecných pravidel na ochranu osobních údajů. A obdobně to platí i pro otázku zpřístupnění těchto údajů třetím osobám.

[32.] Z klientské dokumentace doložené účastníkem řízení správnímu orgánu prvního stupně je navíc zřejmé, že účastník řízení byl v rámci spolupráce se společností [REDAKCE] primárně zaměřen na klienty – fyzické osoby. Z toho plyne, že předmět ochrany údajů ve smyslu § 37 odst. 2 zákona o bankách a zákona o ochraně osobních údajů je de facto identický. Ostatně nelze si nevšimnout, že ačkoli na tomto místě účastník řízení zdůrazňuje rozdílnost obou institutů, na jiném místě rozkladu se naopak *in fine* dovolává jejich

podobnosti (až totožnosti), když uvádí, že požadavek na udělení souhlasu s poskytnutím informací chráněných bankovním tajemstvím byl z jeho strany splněn souhlasem se zpracováním osobních údajů.

[33.] Pokud jsou bankou získávány a zpracovávány osobní údaje klientů, které podléhají režimu bankovního tajemství, je pak evidentní, že i souhlas se zpřístupněním těchto údajů ke zpracování třetí osobě ve smyslu § 37 odst. 2 ve spojení s § 38 zákona o bankách logicky musí vykazovat minimálně takové parametry, jaké vyžaduje zákon o ochraně osobních údajů, resp. obecná pravidla na ochranu osobních údajů. Bankovní rada tedy nepochybně odlišný právní základ bankovního tajemství a ochrany osobních údajů, nicméně má za to, že pokud v posuzovaném případě údaje chráněné bankovním tajemstvím zahrnují zejména osobní údaje klientů, musí i způsob nakládání s takovými údaji dosahovat alespoň standardů ze zákona o ochraně osobních údajů, resp. obecných pravidel na ochranu osobních údajů plynoucích.

[34.] Pokud jde o formu souhlasu, bankovní rada nepředpokládá, že by účastník řízení nereflektoval skutečnost, že problematika řízení rizik, včetně operačního rizika, je jednou z elementárních činností banky. Pokud banka (v daném případě účastník řízení) zpřístupňuje třetí osobě informace chráněné bankovním tajemstvím (k čemuž je nutný souhlas klienta) při vědomí, že porušení bankovního tajemství je přestupkem, za který hrozí vysoká sankce, a zároveň je nutné eliminovat i rizika plynoucí z případných sporů s klienty z titulu porušení bankovního tajemství, je logické, že už jen z těchto důvodů musí být forma souhlasu taková, aby bylo vždy zpětně doložitelné a rekonstruovatelné, zda a v jakém rozsahu byl souhlas s poskytnutím údajů chráněných bankovním tajemstvím klientem bance udělen.

[35.] Pokud jde o otázku, zda je, či není nutné mít zcela samostatný dokument ve formě souhlasu s poskytnutím údajů chráněných bankovním tajemstvím, bude podle názoru bankovní rady vždy záležet na okolnostech konkrétního případu, jaké údaje jsou podle § 37 odst. 2 zákona o bankách předávány ke zpracování třetí osobě. Pokud by šlo pouze o osobní údaje, bylo by nepochybně možné mít tento souhlas vtělen do souhlasu se zpracováním osobních údajů, v ostatních případech bude logické, bude-li vyhotoven samostatně. Podle názoru bankovní rady je proto třeba závěr uvedený v bodu 52 napadeného rozhodnutí interpretovat ve smyslu skutečností uvedených v bodech 33 a 34 tohoto rozhodnutí.

[36.] Z hlediska tohoto řízení však není ani tak podstatná otázka, zda souhlas se zpracováním osobních údajů může nahradit souhlas klienta se zpřístupněním údajů spadajících do režimu bankovního tajemství, ale skutečnost, zda souhlas udělovaný v posuzovaném případě klienty účastníka řízení splňoval kritérium určitosti vymezení, komu, k jakému účelu a jaké informace mají být poskytovány (a po jakou dobu budou zpracovávány), jak ostatně plyne i z bodu 53 napadeného rozhodnutí. Podle názoru bankovní rady účastníkem řízení předložená dokumentace toto kritérium nespĺňuje.

[37.] Výše uvedený požadavek na dostatečně určité vymezení, komu a jaké informace (a pro jaký účel) budou předávány, lze dovodit i z ustanovení § 38 zákona o bankách. Plyne-li totiž z ustanovení § 38 odst. 2 až 4 a 6 zákona o bankách, komu poskytne banka bez souhlasu klienta informace podléhající bankovnímu tajemství a za jakým účelem (tj. tyto informace nelze poskytnout nikomu jinému než tam uvedeným subjektům), pak je logické, že v případě souhlasu klienta s poskytnutím údajů podléhajících bankovnímu tajemství musí být aplikován obdobný přístup, neboť klient, jako přímo dotčený subjekt, má právo vědět, komu a jaké údaje týkající se jeho osoby mají být s jeho souhlasem poskytnuty.

[38.] Tento závěr odůvodňuje i skutečnost, že opačný přístup by bance umožňoval poskytovat údaje chráněné bankovním tajemstvím dle jejího uvážení komukoli a v rozsahu, který by banka uznala za vhodný. To je zcela nepřípustné a tato logika platí tím spíše, je-li

klientem banky spotřebitel a jsou-li v posuzovaném případě třetí osobě poskytovány osobní údaje klientů účastníka řízení.

[39.] Namítá-li tedy účastník řízení „nepatřičnost“ odkazu napadeného rozhodnutí na zákon o ochraně osobních údajů či výkladovou praxi Úřadu na ochranu osobních údajů při zpracování osobních údajů třetí osobou (bod 51 napadeného rozhodnutí), bankovní rada konstatuje, že tento odkaz není nepatřičný, ale v posuzovaném případě je s ohledem na skutečnosti uvedené v bodech 37 a 38 tohoto rozhodnutí velmi příležitavý.

[40.] V uvedeném směru nelze rovněž pominout skutečnost, že na nezbytnost respektování pravidel obsažených v zákoně o ochraně osobních údajů Česká národní banka opakovaně upozorňovala. Již 5. 10. 2001 publikovala ve Věstníku ČNB úřední sdělení obsahující výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami, které poměrně jasně vymezovalo, co má banka udělat, aby nedošlo k neoprávněnému zveřejnění nebo využití klientských údajů (šifrování dat apod.). V článku II tohoto úředního sdělení se pak uvádí, že je nezbytné, aby banka kromě plnění povinnosti chránit bankovní tajemství dodržela i veškeré povinnosti plynoucí ze zákona o ochraně osobních údajů. Toto úřední sdělení bylo nahrazeno Úředním sdělením České národní banky k pravidlům obezřetného podnikání bank a spořitelních a úvěrních družstev³ ze dne 18. 7. 2007, které pro oblast dispozice s klientskými údaji stanoví, že banka „musí učinit veškerá opatření směřující k tomu, aby nedošlo k neoprávněnému zveřejnění nebo využití těchto informací podléhajících ochraně“, a klade důraz na trvalost a dostatečnost ochrany bankovního tajemství a osobních údajů. Obdobná povinnost je pak zakotvena i v příloze 7 bodu 17 vyhlášky č. 163/2014 Sb.⁴ I z tohoto je zřejmé, že požadavky zákona o ochraně osobních údajů při nakládání s informacemi podléhajícími bankovnímu tajemství jsou relevantní.

[41.] V posuzovaném případě je tedy vzájemný vztah institutů bankovního tajemství a ochrany osobních údajů u klientů – fyzických osob natolik blízký, že i pravidla pro udělení souhlasu s poskytnutím údajů podléhajících bankovnímu tajemství třetí osobě budou blízká pravidlům pro poskytování osobních údajů třetím osobám za účelem dalšího zpracování. Obecná pravidla pro zpracování osobních údajů lze v posuzovaném případě považovat za minimální standard pro nakládání s osobními údaji klientů z hlediska bankovního tajemství.

[42.] Vzhledem k výše uvedené argumentaci tak nelze akceptovat ani námitku účastníka řízení, že „je dle názoru účastníka řízení potřeba dospět k závěru, že obsah a forma souhlasu nejsou veřejnoprávně limitovány“, neboť tento závěr neodůvodňují ani okolnosti posuzovaného případu, ani závěry plynoucí (byť třeba i nepřímo) ze zákona o bankách a výkladových stanovisek České národní banky (viz bod 40 tohoto rozhodnutí).

[43.] Z tohoto důvodu rovněž bankovní rada nepovažuje za relevantní námitku účastníka řízení, že by se „dohledová činnost ČNB vymykala z meze jí svěřené působnosti stanovené zákonem“. Že se tak v posuzovaném případě nestalo, je ostatně zřejmé přímo z výroku I napadeného rozhodnutí, který se explicitně a výlučně odvolává na porušení povinnosti stanovené § 37 odst. 2 zákona o bankách.

V. K vyhodnocení skutkových zjištění

[44.] *Účastník řízení odkazuje na soubor dokumentů, z nichž by mělo být udělení souhlasu klienta s poskytnutím údajů zřejmé. Namítá, že i kdyby vycházel z předpokladu, že k poskytnutí těchto informací je zapotřebí souhlasu ve formě a s obsahem odvíjejícími se z úpravy zákona o ochraně osobních údajů, resp. praxe Úřadu na ochranu osobních údajů,*

³ https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/legislativa/.galleries/Vestnik-CNB/2007/v_2007_18_22807530.pdf

⁴ Vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

byl dle jeho názoru takovýto souhlas v posuzovaném případě ve výsledku fakticky poskytnut. Tento svůj závěr účastník řízení dovozuje z kombinace souhlasů udělených klientem společnosti [REDAKCE] a souhlasu se zpracováním osobních údajů účastníka řízení ve spojení s Informacemi o nakládání s osobními údaji, ze kterých je dle jeho názoru zřejmé, že klient byl informován a souhlasí s tím, že jeho osobní údaje budou využívány i třetími osobami, mimo jiné pro účely marketingu či zkvalitnění péče o klienty. Zároveň jsou klienti informováni, že má účastník řízení s těmito osobami uzavřenou písemnou smlouvu, která je zavazuje k zachování údajů alespoň v rozsahu stejných záruk, kterými je vázán sám účastník řízení, tj. včetně povinnosti chránit bankovní tajemství. Účastník řízení se se stejnou argumentací odvolává i na upravený souhlas, který vedle zpracování osobních údajů nově explicitně poukazuje i na zpracování informací jinak podléhajících bankovnímu tajemství, které mají být rovněž chráněny.

[45.] Pokud jde o „faktické“ poskytnutí souhlasu s poskytováním údajů společnosti [REDAKCE], bankovní rada především uvádí, že souhlas musí být výslovný a dostatečně konkrétní, nikoli složitě dovozovaný z účastníkem řízení tvrzených skutečností. Je třeba vzít v úvahu, že jde o informace o konkrétním subjektu a právě tento subjekt musí přímo ze znění souhlasu vědět, k čemu souhlas uděluje. Bankovní rada se proto neztotožňuje s názorem účastníka řízení, že by bylo možné dostatečně konkrétní souhlas klientů dovodit z jím uvedeného souboru dokumentů.

[46.] Prvotním impulzem pro poskytování klientských údajů chráněných bankovním tajemstvím byla spolupráce mezi účastníkem řízení a společností [REDAKCE]. Dne 8. 6. 2015 uzavřel účastník řízení s touto společností Smlouvu o zachování důvěrných informací a mlčenlivosti (správní spis č. 1. 36 až 38), jejímž předmětem je ochrana důvěrných informací, které bude účastník řízení předávat společnosti [REDAKCE] v rámci budoucí spolupráce spočívající v získávání nových klientů touto společností pro účastníka řízení. V čl. II odst. 1 je mimo jiné jako důvěrná informace, která bude předávána účastníkem řízení společnosti [REDAKCE], uveden „seznam zákazníků“ účastníka řízení.

[47.] Dne 22. 6. 2015 pak obě společnosti uzavírají Rámcovou smlouvu o poskytování služeb (správní spis č. 1. 22 až 35), jež upravuje bližší podmínky spolupráce obou smluvních stran. Z hlediska posuzovaného případu není bez zajímavosti ujednání obsažené v § 6 této rámcové smlouvy, kde se v odst. 2 uvádí: „Smluvní strany shodně prohlašují, že pro naplnění Smlouvy Společnost⁵ nebude mít přístup k údajům podléhajícím bankovnímu tajemství.“ Jinými slovy, účastník řízení se v této smlouvě zavazuje, že informace podléhající bankovnímu tajemství nebudou společností [REDAKCE] poskytovány.

[48.] Zároveň ale v § 7 tato rámcová smlouva vymezuje podmínky, za nichž je společnost [REDAKCE] oprávněna zpracovávat osobní údaje klientů účastníka řízení. V § 7 odst. 1 totiž smlouva ukládá společnosti [REDAKCE] povinnost dodržovat předpisy upravující ochranu osobních údajů klientů účastníka řízení a v odst. 2 vymezuje i účel a dobu zpracování osobních údajů.

[49.] Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení již na počátku spolupráce se společností [REDAKCE] předpokládal, respektive věděl, že během jejich obchodní spolupráce bude mezi smluvními stranami docházet k výměně osobních údajů klientů účastníka řízení. Tedy věděl komu, jaké údaje, za jakým účelem a na jak dlouho budou osobní údaje jeho klientů předávány.

[50.] V souhlasu se zpracováním osobních údajů ani v dalších dokumentech, na něž se účastník řízení odvolává a které jeho klienti měli k dispozici, však informace o předávání

⁵ Společností je míněna společnost [REDAKCE].

osobních údajů (spadajících pod režim bankovního tajemství) společnosti [REDAKCE] není uvedena. Není v nich uvedeno ani to, jaké další údaje podléhající bankovnímu tajemství budou této společnosti předávány, ani vymezení doby, po kterou budou této společnosti předávány, ačkoli tyto skutečnosti byly účastníkovi řízení známy, neboť vyplývaly z rámcové smlouvy. V tomto směru proto nemůže obstát námitka účastníka řízení, že k faktickému poskytnutí souhlasu s předáváním údajů došlo mj. i v důsledku toho, že klienti poskytovali souhlas se zpracováním osobních údajů společnosti [REDAKCE], z čehož měli dovodit, že údaje budou účastníkem řízení předávány právě této společnosti. Pro prolomení bankovního tajemství totiž není podstatné, zda byl souhlas se zpracováním osobních údajů poskytnut klienty účastníka řízení i třetí osobě, či zda byl pro účastníka řízení získán jejím prostřednictvím. Pro možnost poskytnout údaje chráněné bankovním tajemstvím třetí osobě je rozhodné to, zda účastník řízení, jako subjekt povinný tyto údaje chránit, od svých klientů získal, přímo či nepřímo, zcela konkrétní souhlas k tomu, aby je předával právě společnosti [REDAKCE]. Takový souhlas však udělen nebyl.

[51.] Odvolává-li se navíc účastník řízení v námitkách na smlouvu uzavřenou účastníkem řízení se třetími osobami, „která je zavazuje k zachování údajů alespoň v rozsahu stejných záruk, tj. včetně povinnosti chránit bankovní tajemství“, bankovní rada připomíná, že se účastník řízení se společností [REDAKCE] přímo v rámcové smlouvě dohodl na tom, že jí nebude poskytovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství. V tomto ohledu nepůsobí příliš věrohodně, pokud se účastník řízení odvolává na závazky ze smluv se třetími stranami, jež měly být garancí důvěrného nakládání s klientskými údaji, když sám účastník řízení smluvní ujednání neposkytovat společnosti [REDAKCE] údaje podléhající bankovnímu tajemství porušoval.

[52.] Z obsahu spisu totiž vyplývá, že účastník řízení jak klientské údaje, tak informace o produktech využívaných jednotlivými klienty účastníka řízení společnosti [REDAKCE] dlouhodobě reportoval.

[53.] Bankovní rada uzavírá, že ze souboru dokumentů, které účastník řízení uvádí na podporu své argumentace, že klient udělil souhlas s předáváním údajů chráněných bankovním tajemstvím společnosti [REDAKCE], nelze dovodit, že v jejich rámci klient udělil souhlas s předáváním údajů chráněných bankovním tajemstvím této společnosti.

[54.] *Účastník řízení dále uvádí, že souhlas explicitně informuje klienta o tom, že zpracovávání zahrnuje též tam vyjmenované údaje klienta, a to včetně dalších informací podléhajících bankovnímu tajemství. V tomto kontextu účastník řízení poukazuje zejména na formulaci „dalších informací podléhajících bankovnímu tajemství“, ze které dle názoru účastníka řízení plyne, že souhlas klienta s použitím údajů vyjmenovaných v demonstrativním výčtu se musí nevyhnutelně vztahovat i na případ, kdy jsou tyto chráněny bankovním tajemstvím. Účastník řízení dále uvádí, že při hodnocení otázky, zda byl souhlas udělen, je třeba vzít v úvahu i předpoklad, že klient má rozum průměrného člověka. Pak dle názoru účastníka řízení muselo být takovému klientovi z opakovaného odsouhlasování zpracování a poskytování osobních údajů a z jejich obsahu zřejmé (především v situaci, kdy jeden z těchto souhlasů byl poskytnut přímo společnosti [REDAKCE]), že tato společnost bude právě danou „třetí osobou“, resp. „pověřenou třetí osobou“ (v rámci tzv. upraveného souhlasu), která bude zpracovávat jeho osobní údaje, včetně údajů podléhajících bankovnímu tajemství. Materiálně byl podle názoru účastníka řízení požadavek na poskytnutí souhlasu klienta naplněn, přičemž opačný výklad by byl přílišně formalistickým, popírajícím skutečnou vůli klienta.*

[55.] Jak již bylo uvedeno v bodech 33 až 38 tohoto rozhodnutí, musí být souhlas klienta účastníka řízení dostatečně určitý a konkrétní, aby bylo zřejmé, k jakým informacím dává souhlas s jejich poskytnutím třetí osobě, které třetí osobě, za jakým účelem a na jak dlouhou

dobu. Je to dáno tím, že se jedná o informace týkající se klienta, který je bance poskytl s vědomím jejich „chráněného režimu“ v podobě bankovního tajemství. Pokud banka takto „svěřené“ klientské údaje chce poskytovat třetí osobě mimo rámec zákonem stanovených povinností, je naprosto logické, že k takovému jednání musí mít jednoznačný a dostatečně určitý souhlas svého klienta, jehož bankovním tajemstvím chráněné údaje mají být třetí osobě poskytnuty. Tato kritéria však souhlasy se zpracováním osobních údajů ani další dokumenty, na něž se účastník řízení odvolává, nesplňují.

[56.] Pokud účastník řízení tvrdí, že souhlas s poskytováním údajů chráněných bankovním tajemstvím společnosti [REDAKCE] byl pro jeho klienty „s rozumem průměrného člověka“ dovoditelný, jde o domněnku, jež nemůže svědčit ve prospěch účastníka řízení. Jak již bylo uvedeno, text souhlasu totiž musí být natolik jednoznačný a určitý, že nevyžaduje další dedukce ze strany klienta. Přímo ze souhlasu tedy musí být tomu, kdo jej uděluje, zřejmé, komu, za jakým účelem, jaké informace a po jak dlouhou dobu budou poskytovány.

[57.] V tomto směru si navíc nelze nepovšimnout, že v oblasti nakládání s osobními údaji, které jsou v posuzovaném případě především předmětem bankovního tajemství předávaného třetí osobě (nikoli však výlučně), i účastník řízení měl ve své dokumentaci vymezeno, komu konkrétně mohou být informace zpřístupněny (viz správní spis č. I. 343 a násl.). Explicitně je to uvedeno v bodě 2.9.3 písm. b) Informace o nakládání s osobními údaji klientů mBank, případně v bodě 2.9.4 téhož dokumentu, kde je uvedeno, za jakých podmínek mohou být osobní údaje poskytnuty v rámci skupiny mBank, případně skupiny COMMERZBANK s tím, že v Příloze č. 2 této Informace je pak uveden i výčet subjektů spadajících do skupiny mBank.

[58.] Z uvedeného je tedy zřejmé, že účastník řízení věděl, že je povinen při nakládání s osobními údaji dostatečně konkrétním způsobem označit příjemce těchto údajů. Stejný přístup, tj. uvedení konkrétního příjemce údajů, měl účastník řízení aplikovat i v případě souhlasu k poskytování údajů společnosti [REDAKCE]. To však neučinil.

[59.] *Účastník řízení polemizuje s argumentací uvedenou v bodě 53 napadeného rozhodnutí a uvádí, že je zřejmé, že klienti museli vědět, že údaje budou poskytnuty společnosti [REDAKCE], zejména pak s ohledem na skutečnost, že pokud klient udělil souhlas této společnosti a souhlas účastníkovi řízení poukazující na smlouvy uzavřené se třetími subjekty, mohl se domnívat, že tímto subjektem bude právě společnost [REDAKCE]. Poukazuje zároveň na to, že účel a období zpracování byly uvedeny v Informacích o nakládání s osobními údaji, a vymezení toho, jaké informace budou poskytnuty, pak plyne ze souhlasů udělovaných klienty. Účastník řízení proto zastává názor, že i kdyby bylo možné vztáhnout kvalitativní požadavky plynoucí z ochrany osobních údajů týkající se obsahu souhlasu, či v širším smyslu jeho podoby, na souhlas nevyhnutelný pro poskytnutí předmětu bankovního tajemství, obstál by i v tomto případě klientem materiálně udělený souhlas, byť nemusel formálně naplňovat veškeré představy správního orgánu prvního stupně.*

[60.] Jak již bankovní rada uvedla výše v tomto rozhodnutí, souhlas klienta účastníka řízení s poskytnutím informací podléhajících bankovnímu tajemství musí být dostatečně určitý a konkrétní. Zároveň, jak plyne z bodů 57 a 58 tohoto rozhodnutí, je zřejmé, že minimálně v oblasti vymezení příjemců předávaných osobních údajů (spadajících v posuzovaném případě pod institut bankovního tajemství) si byl účastník řízení tohoto požadavku na dostatečnou určitost a konkrétnost vědom.

[61.] Obdobný přístup je třeba nepochybně aplikovat i ohledně vymezení údajů/informací, které mají být o klientech předávány a jejich účelu. Bankovní rada v této souvislosti uvádí, že ani díkce tzv. upraveného souhlasu účastníka řízení, který v oblasti vymezení rozsahu poskytovaných informací obsahuje formulaci „včetně dalších informací podléhajících

bankovnímu tajemství“, nesplňuje požadavek dostatečně konkrétního vymezení, jaké informace budou třetí osobě poskytovány. Uvedená formulace je zcela nekonkrétní a dává účastníkovi řízení „bianco šek“ pro nakládání s údaji klientů chráněnými bankovním tajemstvím. To je zcela v rozporu se smyslem tohoto institutu. Ohledně důvodů hovořících ve prospěch tohoto závěru bankovní rada odkazuje na body 36 až 38, 49 a bod 55 tohoto rozhodnutí.

[62.] Z uvedeného plyne, že v posuzovaném případě ze souhlasů se zpracováním osobních údajů ani z dalších klientovi účastníka řízení předložených dokumentů nebylo zřejmé, komu a jaké údaje chráněné bankovním tajemstvím budou účastníkem řízení poskytovány, ani po jakou dobu k tomuto jednání bude docházet. S ohledem na uvedené bankovní rada uzavírá, že účastník řízení minimálně v těchto oblastech nesplnil požadavky nutné k tomu, aby mohl poskytnout údaje klientů podléhající ochraně institutem bankovního tajemství třetím osobám.

VI. Zhodnocení okolností pro posouzení deliktu a uložení sankce

[63.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně zakládá svoji kvalifikaci porušení požadavku zachovávat bankovní tajemství dle § 37 odst. 2 ve spojení s § 38 zákona o bankách na bezprecedenčních závěrech, které se neopírají o žádnou dostupnou dosavadní výkladovou či sankční praxi České národní banky související se zákonem o bankách, o publikované benchmarky České národní banky či jiná obecně sdílená pravidla „best practice“ na českém trhu. Z tohoto hlediska považuje účastník řízení napadené rozhodnutí za překvapivé a v rozporu s principem předvídatelnosti postupu orgánů veřejné moci. Účastník řízení uvádí, že po účastnících trhu nelze vyžadovat, aby předvíдали, jak budou tyto standardy určeny, zvláště v situaci, kdy „účastník řízení nemá možnost předvídatelně předem záměr ČNB o jejich nastolení seznat“ (např. že je vyžadován separátní souhlas klienta ke sdělování osobních údajů, jež jsou současně předmětem bankovního tajemství). Stanoví-li Česká národní banka takový standard v rámci svého sankčního rozhodování, pak uložení sankce za jeho nesplnění za období předcházející jeho formulaci vykazuje znaky pravé retroaktivity, která je ve správním trestání nepřijatelná.*

[64.] Bankovní rada k těmto námitkám uvádí, že lze souhlasit s účastníkem řízení v tom směru, že dosud nebyl nikdo za tento přestupek sankcionován. Na druhou stranu nelze akceptovat námitku, že by účastníkem řízení tvrzená absence výkladových stanovisek či benchmarků pro tuto oblast zakládala tvrzenou překvapivost rozhodnutí.

[65.] Především nelze po České národní bance požadovat, aby k jakékoli otázce upravené právními předpisy regulujícími podnikání na finančním trhu vydávala výkladová stanoviska.

[66.] Navíc, jak již bylo uvedeno v bodě 40 tohoto rozhodnutí, Česká národní banka první výkladový materiál k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami vydala ve formě úředního sdělení již v roce 2001, ten byl v roce 2007 nahrazen novým výkladovým materiálem. Zároveň platí, že vztahují-li se pravidla uvedená v těchto výkladových materiálech na oblast outsourcingu, tím spíše musí platit pro mnohem citlivější oblast poskytování osobních údajů třetí osobě, které prováděl účastník řízení v posuzovaném případě.

[67.] Rovněž tak nelze opomenout, že je k dispozici poměrně široká škála odborných publikací či komentářů k zákonu o bankách, v nichž je výklad povinností plynoucích pro banky z § 37 odst. 2 a § 38 zákona o bankách obsažen a z nichž by profesionálovi mělo být zřejmé, jak má postupovat.

[68.] Pokud zmíněná úřední sdělení účastník neznal nebo mu nebyla srozumitelná, případně mu nebyly srozumitelné názory publikované na toto téma v odborné literatuře, je navíc dlouhodobě zavedenou praxí, že se účastníci trhu v takových případech obrátí na Českou

národní banku s kvalifikovaným dotazem. Využití tohoto postupu se nabízí tím spíše, že zákon o bankách za porušení této povinnosti stanoví sankci ve formě pokuty, jež může být uložena až do výše 50 milionů Kč. Bankovní radě však není známo, že by tak účastník řízení před zahájením poskytování údajů chráněných bankovním tajemstvím společnosti učinil.

[69.] Jestliže tedy účastník řízení namítá, že „po účastnících trhu nelze vyžadovat, aby předvídali, jak budou tyto standardy určeny“, jde vzhledem k uvedeným skutečnostem o zcela nedůvodnou námitku. Podobně nedůvodné je pak s ohledem na výše uvedené skutečnosti i tvrzení účastníka řízení, že uložení sankce v posuzovaném případě vykazuje znaky pravé retroaktivity. Tu lze navíc dovozovat jen v případě zpětně používaného nového právního předpisu, nikoli u výkladu aktuálně účinného právního předpisu.

[70.] Účastník řízení dále uvádí, že je nutné zhodnotit i otázku přiměřenosti udělené sankce, především vezme-li se v potaz, že správní orgán prvního stupně v nedostatečné míře zohlednil i další okolnosti materiální pro stanovení jejího druhu a výše. Na podporu tohoto tvrzení účastník řízení uvádí, že požadavky kladené v napadeném rozhodnutí na způsob nakládání s osobními údaji, které spadají pod režim § 38 zákona o bankách, byly pro účastníka řízení jen stěží předvídatelné, a doplňuje, že správní orgán prvního stupně s ohledem na okolnosti případu poněkud nadhodnocuje míru jeho účasti v údajném porušování bankovního tajemství, když tvrdí, že účastník řízení neplní klíčovou povinnost stanovenou v zákoně o bankách ve značném rozsahu, že závažnost porušení je vysoká, případně že se účastník řízení protiprávního jednání dopustil komisivním jednáním. Má proto za to, že peněžitá pokuta ve výši 1 mil. Kč je nepřiměřená a není namístě. Na podporu toho uvádí, že ani jeden ze 46 007 klientů se na účastníka řízení v této věci neobrátil s tím, že má pochybnost o způsobu nakládání se svými osobními údaji, resp. že požaduje zjednat nápravu. Účastník řízení je přesvědčen, že v důsledku vytykaného jednání nebyl nikdo poškozen, protože tedy zcela absentuje existence negativního následku, jež by odůvodňovala uloženou pokutu. V neposlední řadě účastník řízení s odkazem na opakovanou snahu napravit existující pochybení polemizuje se závěrem, že pokuta má vůči účastníkovi řízení preventivní charakter, neboť účastník řízení opakovaně měnil znění souhlasu a zároveň i významně zredukoval rozsah předávaných údajů. Obdobně se pak vyjadřuje k vymezení doby trvání protiprávního stavu, neboť jeho snahou nebylo kohokoli poškodit či znevýhodnit, ale tento stav trval zejména z důvodu odlišných představ účastníka řízení a správního orgánu prvního stupně o tom, jak mají být zákonné požadavky naplněny (při současné absenci obecného standardu), kdy se ani přes opakované opravy souhlasu účastníkem řízení nedařilo dosáhnout odpovídajícího stavu. V neposlední řadě pak účastník řízení uvádí, že sankce je nepřiměřená i z hlediska stávající sankční praxe České národní banky, a shrnuje, že udělená sankce je v rozporu s principem předvídatelnosti, správní orgán prvního stupně nedostatečně posoudil materiální okolnosti pro posouzení deliktu a uložená sankce neodpovídá principu přiměřenosti.

[71.] K této oblasti námitek účastníka řízení bankovní rada předně uvádí, že správní orgán prvního stupně v bodech 61 až 75 napadeného rozhodnutí uvedl důkladnou argumentaci odůvodňující uložený správní trest, se kterou se bankovní rada ztotožňuje.

[72.] Pokud jde o tvrzení účastníka řízení ohledně obtížné předvídatelnosti požadavků České národní banky na způsob nakládání s osobními údaji, bankovní rada odkazuje na body 66 až 68 tohoto rozhodnutí, z nichž plyne, že tato námitka není důvodná.

[73.] Bankovní rada se rovněž nezotožňuje s argumentací účastníka řízení, který se snaží bagatelizovat závažnost svého jednání. O tom, že je bankovní tajemství jedním z elementárních prvků vztahu mezi klientem a bankou, nemůže být pochyb. Podobně tak nemůže být pochyb o tom, že de facto svévolné nakládání s osobními a dalšími údaji

chráněnými bankovním tajemstvím více jak 46 tisíc klientů účastníka řízení je porušením této povinnosti ve značném rozsahu, a nemůže být pochyb ani o tom, že k tomuto protiprávnímu jednání docházelo aktivním jednáním účastníka řízení (tedy jde o komisivní protiprávní jednání). Tyto závěry nemůže zpochybnit ani tvrzení, že si žádný z dotčených klientů účastníka řízení na toto jednání nestěžoval, případně že nikdo nebyl tímto jednáním poškozen. Bankovní rada v tomto směru pouze doplňuje, že správní orgán prvního stupně absenci škodlivého účinku v napadeném rozhodnutí posoudil jako jednu z polehčujících okolností.

[74.] Bankovní rada se rovněž ztotožňuje s argumentací správního orgánu prvního stupně uvedenou v bodě 67 napadeného rozhodnutí, že k odpovědnosti za přešůpek není třeba vznik škody. Trestné je již pouhé ohrožení právem chráněného zájmu.

[75.] Pokud jde o snahu účastníka řízení napravit existující pochybení a provedení redukce rozsahu předávaných údajů, bankovní rada tuto aktivitu účastníka řízení nezpochybňuje a rovněž správní orgán prvního stupně přihlédl ke zmenšení rozsahu předávaných údajů jako k polehčující okolnosti. Je však třeba uvést, že ke snaze zjednat nápravu došlo až na základě podnětu České národní banky a zároveň, že ani přes opakované pokusy účastníka řízení nebylo dosaženo stavu, který by byl v souladu s požadavky právních předpisů. Z tohoto hlediska je potom relevantní závěr správního orgánu prvního stupně, že správní trest má individuálně preventivní charakter, neboť nepochybně bude účinně motivovat účastníka řízení k tomu, aby v oblasti nakládání s údaji chráněnými bankovním tajemstvím v budoucnu jednal v souladu s právními předpisy.

[76.] Jako zcela nepřipadnou pak bankovní rada shledává argumentaci účastníka řízení naznačující, že doba trvání protiprávního stavu byla dána především „díky odlišné představě účastníka řízení a správního orgánu prvního stupně o tom, jak mají být zákonné požadavky naplněny“. Účastník řízení je adresátem povinností stanovených v § 37 odst. 2 ve spojení s § 38 zákona o bankách a je plně jeho odpovědností tyto požadavky naplňovat. Měl-li o nich jakékoli pochybnosti, mohl využít informačních zdrojů, případně postupů uvedených v bodech 66 až 68 tohoto rozhodnutí.

[77.] Pokud jde o námitku nepřiměřenosti sankce z hlediska stávající sankční praxe České národní banky v oblasti porušování bankovního tajemství, bankovní rada uvádí, že účastníkem řízení uváděný případ společnosti Equa bank a.s. je ve své podstatě značně odlišný od posuzované věci, navíc se jednalo o jiný typ přešůpku, neboť šlo o případ neposkytnutí informací podle § 38 odst. 3 písm. b) zákona o bankách. Z tohoto hlediska jde tedy o námitku nedůvodnou. Zákon o bankách navíc za přešůpek spáchaný účastníkem řízení stanoví pokutu, která může být uložena až do částky 50 000 000 Kč. Je to dáno tím, že zákonodárce toto jednání považuje z hlediska jeho společenské nebezpečnosti za velmi závažné. Účastníkovi řízení byla uložena pokuta na samé dolní hranici zákonné sazby, přičemž její výši stanovil správní orgán prvního stupně poté, co odpovídajícím způsobem vyhodnotil kritéria stanovená v § 37 až 40 zákona č. 250/2016 Sb., tedy poté, co zohlednil i materiální okolnosti deliktu, jichž se účastník řízení dovolává. Bankovní rada proto uzavírá, že pokuta ve výši 1 000 000 Kč nevykazuje účastníkem řízení namítaný prvek nepřiměřenosti.

[78.] S ohledem na uvedené proto bankovní rada rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

Ing. Tomáš Nidetzký
viceguvernér

České národní banky
podepsáno elektronicky

prof. Ing. Oldřich Dědek, CSc.
člen bankovní rady

České národní banky
podepsáno elektronicky